

**JAVNA USTANOVA
„APOTEKE SARAJEVO“**

**PROGRAM RADA I FINANSIJSKI PLAN
JU „APOTEKE SARAJEVO“
ZA 2023. GODINU**

Sarajevo, April 2023. godine

SADRŽAJ

1. UVOD	4
2. Djelatnost (misija i pravni okvir).....	6
2.1. Pravni okvir.....	7
2.2. Osnivač JUAS	7
2.3. Sjedište JUAS	7
2.4. Identifikacijski broj JUAS.....	7
2.5. Radno vrijeme JUAS.....	7
3. ORGANIZACIJA.....	10
3.1. Prikaz organizacione strukture	10
4. UPRAVLJAČKA STRUKTURA	13
4.1. Upravni odbor.....	13
4.2. Generalni direktor	13
4.3. Nadzorni odbor.....	13
5. PROSTOR	15
5.1. Planirana ulaganja u poslovne prostore.....	17
5.1.1. Prostor Direkcije JUAS.....	17
5.1.2. Apotheke, Ogranci i Depoi.....	18
6. LJUDSKI RESURSI I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA	19
6.1. Plan ukupnog broja zaposlenih prema statusu zaposlenja u planskoj godini:	20
6.2. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme	20
6.3. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na određeno vrijeme	22
6.4. Orijentacija i integracija	23
6.5. Plan redovnih aktivnosti.....	23
7. OPREMA.....	24
8. DJELATNOST	25
8.1. SEKTOR FARMACIJE	25
8.1.1. Odjel prodaje.....	25
8.1.2. Odjel marketinga	33
8.1.3. Odjel nabavke.....	41
8.1.4. Odjel za istraživanje i razvoj	45
8.2. SEKTOR FINANSIJA I RAČUNOVODSTVA	51
8.3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE	56
8.4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE	61

1.UVOD

JU “Apoteke Sarajevo” (u daljem tekstu: JUAS) je prepoznata kao ustanova koja teži postizanju visokih standarda i usvajanju najboljih praksi u poslovanju, te u 2023. godini zajednički cilj je osnažiti i promovisati JUAS i Galas kao vlastiti brand, te unaprijediti poslovne procese i razvijati poslovne aktivnosti JUAS-a.

Prateći savremene trendove JUAS planira da proširi obim svojih usluga, prilagođavajući se zahtjevima korisnika, rastu i razvoju farmaceutske industrije, a u skladu sa dobrom apotekarskom praksom i uz puno poštovanje svih etičkih i zakonskih normi.

Tokom planske 2023. godine, planirano je uspostavljanje dva specijalizovana shop-a, od kojih će se jedan bazirati na zdravoj ishrani, dok će u drugom težište biti isključivo na prodaji i promociji preparata namijenjenih za njegu kose, kože i noktiju.

U 2023. godini, JUAS planira projekte: optimizacija zaliha, kontrola nabavnih i maloprodajnih cijena, kontinuirano ažuriranje šifrnika, adekvatno upravljanje novčanim tokovima i rizicima u cilju povećanja imovine vlasnika i ostvarivanja dobiti, blagovremeno plaćanje obaveza u skladu sa ugovorenim klauzulama, održavanje trajne sposobnosti kratkoročnog finansijskog poslovanja, ulaganja u materijalnu i drugu imovinu, kao i unaprjeđenje i inovacija digitalne transformacije.

Također, s ciljem poboljšanja konkurentnosti na tržištu u pogledu aktivnosti Galenskog laboratorija „Galas“ u 2023. godini nastaviti će se sa unaprjeđenjem kvalitete postojećih formulacija, po potrebi i razvoju novih, usklađivanje proizvodnje, radnih procedura, operacija, kao i sistema kontrole kvaliteta u skladu sa smjernicama dobrih proizvodnih, laboratorijskih i transportnih praksi, te domaće zakonske regulative i regulative Evropske unije.

U cilju osiguravanja optimalnih uslova za odvijanje radnih procesa i dugoročne racionalizacije troškova, kao i stvaranje optimalnih pretpostavki za dalji razvoj i povećanje funkcionalnosti, JUAS dugoročno planira ulaganje u adaptaciju poslovne zgrade u svom vlasništvu. Obzirom da u istu već duži vremenski period nisu vršena ulaganja, JUAS adaptaciju ovog prostora planira vršiti kroz nekoliko planskih godina, sa jasno utvrđenim poslovnim planom, na koji način će JUAS riješiti dugogodišnji problem smještaja stručno – administrativnih službi.

Opredjeljenje JUAS je adekvatno upravljanje ljudskim resursima, te je planiran razvoj cjelovitog sistema praćenja ljudskih resursa koji će omogućiti bolje projekcije i procjene dostatnosti broja prvenstveno zdravstvenih radnika.

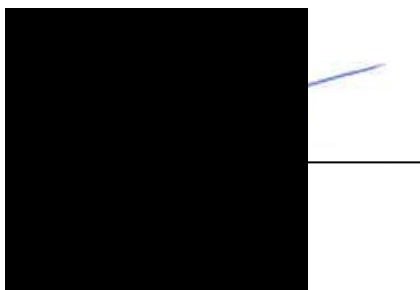
Kroz implementaciju Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavca i radnika u oblasti zdravstva KS izvršeno je povećanje koeficijenta složenosti poslova i najniže neto satnice za sva radna mjesta, čime je trošak plaća JUAS znatno porastao. Obzirom da je JUAS jedina samofinansirajuća zdravstvena ustanova u Kantonu Sarajevo, ovo za Ustanovu predstavlja izuzetan finansijski udar koji će se dugoročno negativno odraziti na finansijsku stabilnost i

profitabilnost. Iz navedenog razloga o istom smo upoznali našeg Osnivača, Ministarstvo zdravstva KS i Zavod zdravstvenog osiguranja KS, te od istih zatražili podršku i pomoć u prevazilaženju ove iznimno nezavidne pozicije u koju se Ustanova našla. U planskom periodu nastaviti ćemo sa ovim aktivnostima, kako bi osigurali nesmetano poslovanje i održivost Ustanove.

U 2023. godini nastavlja se daljnji razvoj ustanove uz uspostavljanje adekvatnog sistema sigurnosti i kvaliteta, novih i poštivanje starih standarda (AKAZ standardi, ISO standardi), implementacije sistema prikupljanja i zbrinjavanja farmaceutskog otpada koji je nastao u JUAS, kao i prikupljanje farmaceutskog otpada od građana.

Intenzivnom promocijom zdravlja i akcentiranjem profesionalne uloge farmaceuta, utjecati ćemo na osnaživanje korporativnog brenda u očima javnosti, kao društveno odgovorne Ustanove.

U brand JUAS nastaviti ćemo permanentno ugrađivati nove vrijednosti koje promovišu zdravlje, etiku i povezanost zdravstvenog sistema i društva.

JU “Apoteke Sarajevo”
Mr.ph. Zenaida Hasić
Generalni direktor

2. Djelatnost (misija i pravni okvir)

Djelatnost JUAS je obavljanje apotekarske djelatnosti na primarnom nivou, što obuhvata slijedeće:

- snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima;
- snabdijevanje herbalnim lijekovima i herbalnim supstancama;
- snabdijevanje homeopatskim lijekovima;
- izrada i snabdijevanje magistralnim i galenskim lijekovima;
- snabdijevanje dječjom hranom i dječjom opremom, kao i dijetetskim proizvodima;
- snabdijevanje kozmetičkim i drugim sredstvima za njegu i očuvanje zdravlja;
- savjetovanje u vezi pravilne primjene lijekova, medicinskih sredstava, herbalnih i homeopatskih lijekova, kozmetičkih i dijetetskih proizvoda;
- pružanje dodatnih usluga u svrhu provođenja preventivnih mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja stanovništva, a koje podrazumijeva mjerenje određenih parametara koje pacijenti mogu i samostalno odrediti u postupku samokontrole, pri čemu ove usluge imaju savjetodavni karakter i ne pružaju se u svrhu postavljanja dijagnoze kao što su mjerenje šećera u krvi, krvnog pritiska, težine i sl.

U skladu sa Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 47/10), djelatnost JUAS obuhvata slijedeće razrede:

- 21.10 – Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda
- 21.20 – Proizvodnja farmaceutskih preparata
- 20.42 – Proizvodnja parfema i toaletno-kozmetičkih preparata
- 46.45 – Trgovina na veliko parfemima i kozmetikom
- 46.46 – Trgovina na veliko farmaceutskim proizvodima
- 47.73 – Djelatnost apoteke
- 47.74 – Trgovina na malo medicinskim preparatima i ortopedskim pomagalicama u specijalizovanim prodavnicama
- 47.75 – Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama
- 63.11 – Obrada podataka
- 86.90 – Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite

U obavljanju apotekarske djelatnosti magistri farmacije, u saradnji sa drugim zdravstvenim radnicima, posebnu pažnju posvećuju praćenju, izbjegavanju ili smanjenju nuspojava lijekova.

Misija JUAS: Stvoriti i realizovati vrijednost za pacijente, lokalnu zajednicu, zaposlene i Osnivača.

Vizija JUAS: Postati „moja apoteka“ i prvi izbor zdravog života za sve građane Sarajevskog i Zeničko-Dobojskog kantona.

Vrijednosti JUAS su:

- Integritet
- Kvalitet
- Inovativnost
- Briga za ugrožene grupe građana
- Težnja za konstantnim unaprjeđenjem
- Odgovornost za rezultat
- Društvena odgovornost
- Timski rad

2.1. Pravni okvir

JUAS posluje samostalno i obavlja svoju djelatnost na način propisan Zakonom o ustanovama („Službeni list RBiH“, br. 6/92, 87/93 i 13/94), Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj 46/10 i 75/13), Zakonom o apotekarskoj djelatnosti („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/10), Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja JUAS („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 7/12 i 40/19), Statutom JUAS-a („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 4/14, 20/16, 45/19 i 01/22) i drugim aktima.

2.2. Osnivač JUAS

JUAS je zdravstvena ustanova u državnoj svojini, a prava i dužnosti Osnivača ima Skupština Kantona Sarajevo.

2.3. Sjedište JUAS

Sjedište JUAS je u Sarajevu, na adresi Kranjčevićeva broj 29, Općina Centar, Sarajevo.

2.4. Identifikacijski broj JUAS

4200280090003

2.5. Radno vrijeme JUAS

Radno vrijeme organizacionih jedinica JUAS je prilagođeno potrebama osiguranika Kantona Sarajevo i Zeničko -Dobojskog Kantona, kao i ostalih korisnika naših usluga, a usklađeno je sa radnim vremenom ostalih zdravstvenih ustanova.

Radno vrijeme organizacionih jedinica će se obavljati u skladu sa planom prikazanim u tabeli niže.

Tabela 1. Prikaz plana radnog vremena organizacionih jedinica

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni dani	Subota	Nedjelja
1.	Uprava i stručne službe	8:00 – 16:00	/	/
2.	Galenski laboratorij „Galas“	7:30 – 15:30	/	/
3.	Call Centar	8:00 – 16:00	/	/

DEŽURNE APOTEKE

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni i neradni dani
1.	Bašćaršija	0-24
2.	Dobrinja	0-24
3.	Hadžići	0-24
4.	Hitna	0-24
5.	Ilidža	0-24
6.	Ilijaš	0-24
7.	Marijin Dvor	0-24
8.	Novo Sarajevo	0-24
9.	Vogošća	0-24
10.	Otoka	0-24
11.	Kovačići	0-24

APOTEKE/OGRANCI /DEPOI U KANTONU SARAJEVO

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni dan	Subota	Nedjelja
1.	Aerodromsko naselje	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
2.	Bosna	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
3.	Buća Potok	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
4.	Breka	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
5.	Centralna apoteka	7:30 – 21:00	9:00 – 21:00	/
6.	Centar - Vrazova	7:30 – 20:00	7:30 – 20:00	/
7.	Čengić Vila	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
8.	Grbavica	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
9.	Hrasnica	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
10.	Importanne	9:00 – 21:00	10:00 – 20:00	10:00 – 19:00
11.	Kobilja Glava	ponedjeljkom i četvrtkom 13:00 – 20:00 utorkom, srijedom i petkom 08:00 – 15:00	8:00 – 14:00 (svake druge subote)	/
12.	Koševo	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
13.	Koševsko Brdo	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
14.	Logavina	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
15.	Mejtaš	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
16.	Novi Grad	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
17.	Pofalići	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
18.	Gornji Pofalići	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
19.	Pozorište	7:30 – 21:00	9:00 – 15:00	/
20.	Rajlovac	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
21.	Saraj Polje	7:30 – 20:00	7:30 – 20:00	/
22.	Skenderija	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
23.	Sedrenik	7:30 – 15:30 četvrtkom 12:30 – 20:00	8:00 – 14:00 svake druge subote	/
24.	Stari Grad	7:30 – 21:00	9:00 – 21:00	/
25.	Švrakino	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
26.	Velešići	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
27.	Vratnik	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
28.	Srednje	8:00 – 16:00 srijedom i četvrtkom 12:00 – 20:00		/

29.	Trnovo	8:00 – 16:00	/	/
-----	--------	--------------	---	---

APOTEKE/OGRANCI /DEPOI U ZENIČKO – DOBOJSKOM KANTONU

R.B.	Naziv organizacione jedinice	Radni dan	Subota	Nedjelja
1.	Breza	7:30 – 22:00	7:30 – 15:00	7:30 – 15:00
2.	Olovo	7:30 – 20:00	7:30 – 15:00	/
3.	Olovo II	7:30 – 15:00	/	/
4.	Careva ćuprija	08:00-12:00 (ponedjeljak, srijeda, petak)	/	/
5.	Vareš	7:30 – 20:00	07:30-15:00	/
6.	Visoko	7:30 – 20:00	07:30-15:00	/
7.	Gračanica	8:00 – 20:00	/	/

Iz izloženog se vidi da, u skladu sa Odlukom Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo o dežurnim apotekama JUAS, i dalje će sve općine u Kantonu Sarajevo izuzev Općine Trnovo biti pokrivena sa dežurnom službom.

3. ORGANIZACIJA

3.1. Prikaz organizacione strukture

Rad u JUAS će se odvijati kroz:

- Menadžment
- Stručne službe
- Mrežu organizacionih jedinica (apoteka, ogranak apoteke, depo, specijalizovano prodajno mjesto)
- Galenski laboratorij „GALAS“

Primjenjujući savremena dostignuća nauke o menadžmentu, poslovna djelatnost JUAS biti će grupisana u 3 osnovne grupe procesa:

- glavne procese
- pomoćne procese i
- procese menadžmenta

Navedeni procesi će se odvijati kroz 4 sektora djelovanja i pripadajuće niže organizacione dijelove, kako slijedi:

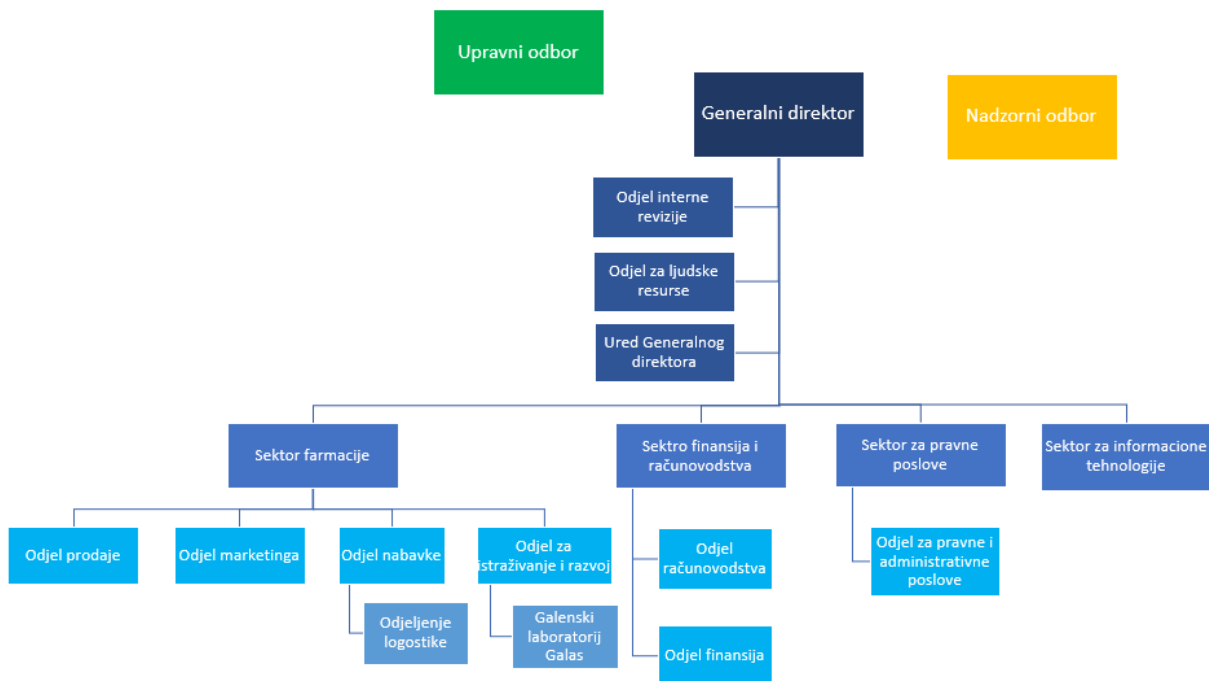
- *Sektor farmacije*
- *Sektor finansija i računovodstva*
- *Sektor za pravne poslove*
- *Sektor za informacione tehnologije.*

Menadžment JUAS-a čine generalni direktor i rukovodioci Sektora.

Unutrašnja organizacija JUAS-a biti će organizovana kroz:

- *Sektore, Odjele i Odjeljenja*

Šematski prikaz plana unutrašnje organizacije JUAS

U stručnim službama JUAS će se obavljati stručno – administrativni i drugi poslovi podrške, u skladu sa zakonskim propisima i potrebama JUAS.

Prodajnu mrežu čine apoteke, ogranci apoteka, depoi i specijalizovana prodajna mjesta.

Apotheka je organizacioni oblik koji ispunjava uslove za nabavku, čuvanje i izdavanje gotovih lijekova i medicinskih sredstava, izradu i izdavanje magistralnih i galenskih lijekova i ostalih proizvoda, u skladu sa zakonom.

Ogranak apoteke je organizaciona jedinica apoteke koji ispunjava uslove za izdavanje gotovih lijekova i medicinskih sredstava, izradu i izdavanje magistralnih i galenskih lijekova i ostalih proizvoda, u skladu sa zakonom.

Depo je organizaciona jedinica apoteke, koji se osniva isključivo na demografski ugroženim područjima i u kome se izdaju gotovi lijekovi, izuzev lijekova koji sadrže opojne droge i izrade galenskih i magistralnih lijekova.

Specijalizovano prodajno mjesto je zasebna organizaciona jedinica ili dio organizacione jedinice, koje obavlja djelatnost trgovine na malo: medicinskim sredstvima, parafarmaceutikom, herbalnim i homeopatskim proizvodima, ljekovitim biljem i drugim sredstvima prirodnog porijekla, galenskim proizvodima, repromaterijalom i priborom za stomatološku djelatnost, sredstvima za održavanje higijene, i drugim proizvodima.

Galenski laboratorij je laboratorij u kojem se izrađuju galenski lijekovi prema važećoj farmakopeji i drugim magistralnim propisima. U galenskom laboratoriju obavljaju se sljedeći poslovi: izrada, ispitivanje, obrada, pakovanje, etiketiranje, čuvanje i distribucija sljedećih ljekovitih pripravaka: ljekovite masti, gelovi, kozmetičke kreme, praškovi, supozitorije, tinkture, razne solucije, čajevi monokomponentni i mješavine, mehlemi i dječije zaštitne kreme, kreme za njegu djece i dr.

4. UPRAVLJAČKA STRUKTURA

4.1. Upravni odbor

Upravni odbor čini 5 članova.

Upravni odbor u okviru svojih ovlaštenja radi saglasno Zakonu o ustanovama, Zakonu o zdravstvenoj zaštiti, Statutu, Poslovniku o radu Upravnog odbora i drugim općim aktima JUAS-a.

Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj: 02-04-40777-19.2/21 od 11.11.2021. godine, imenovan je Upravni odbor, na mandatni period od 4 godine.

Tabela 2. Prikaz članova Upravnog odbora

Ime i prezime	Svojstvo
Tamer Bego	Predsjednik
Nedim Dizdarević	Član
Lejla Dumanjić	Član
Hajra Eskić	Član
Ada Huskić	Član

4.2. Generalni direktor

Generalni direktor rukovodi radom JUAS. Generalni direktor je samostalan u svom radu i odgovoran je Upravnom odboru, Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo za zakonitost i stručnost rada u JUAS.

Funkciju generalnog direktora JUAS vrši

Mr.ph. Zenaida Hasić

Za vršiooca dužnosti generalnog direktora na mandatni period od četiri godine, imenovana je Odlukom broj: 01-01-1325-1-2/22 od 12.05.2022.

4.3. Nadzorni odbor

Nadzorni odbor je organ kontrole poslovanja u JUAS. Prema Osnivačkoj odluci, Nadzorni odbor čine tri člana, od kojih je jedan iz reda stručnih radnika zaposlenih u JUAS.

Rješenjem Vlade Kantona Sarajevo broj: KS 02-04-29940-23.2/22 od 04.08.2022. godine imenovan je Nadzorni odbor na period od 4 godine.

Tabela 3. Prikaz članova Nadzornog odbora.

Ime i prezime	Svojstvo
Azra Obhodaš	Predsjednik
Dijana Rokvić	Član
Alma Komarica	Član

5. PROSTOR

JUAS će svoju registrovanu djelatnost obavljati u 53 poslovna prostora, i to:

- 5 poslovnih prostora – Direkcija, stručne službe, Odjel za nabavku i arhiva
- 47 poslovnih prostora – apoteke, ogranaci i depoi apoteka;
- 1 poslovni prostor Galenski laboratorij "GALAS".

Pravni status poslovnih prostora prikazan je niže, u tabelama niže.

Tabela 4. Prikaz strukture vlasništva prostornih kapaciteta na Kantonu Sarajevo

RB	Naziv organizacionog segmenta	Organizacioni oblik	Lokalitet (općina i adresa)	Kvadratura prostora (m ²)	Status
1.	Direkcija	uprava	Općina Centar, Kranjčevićeva broj 29	333,75	Zakup
2.	Odjel za nabavku	administracija	Bistrik - Medresa 2	1.008,65	Vlasništvo JUAS
3.	Sektor za finansije i računovodstvo	administracija	Novo Sarajevo Bulevar Meše Selimovića 21	70,00	Vlasništvo JUAS
3.	Odjel marketinga	administracija	Grbavička 14b	50,28	Općina Novo Sarajevo - zakup
4.	Arhiva	administracija	Čekaluša 38	46,00	Općina Centar – zakup
5.	Aerodromsko naselje	ogranak	Novi Grad Rudolfa Rude Tomića 5	94,94	Općina Novi Grad - zakup
6.	Bašçaršija	apoteka	Stari Grad Kulina Bana 40	148,81	Općina Stari Grad - zakup
7.	Bosna	apoteka	Stari Grad Zelenih beretki 81	211,67	Islamska zajednica u BiH – Rijaset
8.	Buća Potok	ogranak	Novi Grad Adema Buće 70	92,82	Općina Novi Grad - zakup
9.	Breka	ogranak	Himze Polovine b.b	99,93	Općina Centar – zakup
10.	Centralna apoteka	apoteka	M. Tita 40	360,30	Vlasništvo JUAS
11.	Centar	ogranak	Vrazova 11	71,00	JU Dom zdravlja KS – zakup
12.	Čengić Vila	apoteka	Novo Sarajevo Bulevar Meše Selimovića 21	162,79	Vlasništvo JUAS
13.	Dobrinja	apoteka	Novi Grad Salke Lagumdžije 15	222,12	Općina Novi Grad - zakup
14.	Grbavica	ogranak	Grbavička 14b	84,15	Općina Novo Sarajevo - zakup
15.	Hadžići	ogranak	Hadžići Hadželi 84	106,93	Vlasništvo JUAS
16.	Hitna	ogranak	Novo Sarajevo Kolodvorska 14	74,40	Zavod za hitnu medicinsku pomoć KS – zakup
17.	Hrasnica	ogranak	Ilidža Put Famosa 1 Hrasnica	74,70	Vlasništvo JUAS
18.	Ilidža	apoteka	Emira Bogunića– Čarlija 15	236,25	Vlasništvo JUAS

19.	Ilijaš	apoteka	Ilijaš Hašima Spahića b.b	128,30	Vlasništvo JUAS
20.	Importanne	ogranak	Zmaja od Bosne 7-7A	86,55	Importanne centar (Teloptic d.o.o.) – zakup
21.	Kobilja Glava	ogranak	Vogošća Kobilja Glava b.b	95,36	Vlasništvo JUAS
22.	Koševo	apoteka	Centar Bolnička 9-A	198,98	Kantonalni stambeni fond Sarajevo
23.	Koševsko Brdo	apoteka	Centar Braće Begić 4	121,13	Kantonalni stambeni fond Sarajevo
24.	Kovačići i Denta shop Kovačići	ogranak	Novo Sarajevo Zagrebačka 27	114,72	Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH
25.	Logavina	ogranak	Stari Grad Logavina do 25	51,92	Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH
26.	Marijin Dvor	apoteka	Centar Maršala Tita 1	178,01	Općina Centar - zakup
27.	Mejtaš	apoteka	Centar Čekaluša 29	149,94	Kantonalni stambeni fond Sarajevo
28.	Novi Grad	apoteka	Novi grad Trg. Međ. Prijatelj. 7	275,36	Vlasništvo JUAS
29.	Novo Sarajevo	apoteka	Novo Sarajevo Zmaja od Bosne 51	150,42	Općina Novo Sarajevo - zakup
30.	Otoka	ogranak	Novi grad Gradačačka 14a	85,96	Općina Novi Grad - zakup
31.	Pofalići	ogranak	Novo Sarajevo Hamdije Čemerlića 7	73,54	Vlasništvo JUAS
32.	Pofalići Gornji	ogranak	Novo Sarajevo Humska 67	82,70	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
33.	Pozorište	ogranak	Centar Branilaca Sarajeva 21	78,45	ZOI 84 - zakup
34.	Rajlovac	ogranak	Novi Grad Rajlovačka cesta 41	76,01	TC Robot Rajlovac - zakup
35.	Robot Hrasno	arhivski prostor	Novo Sarajevo Azize Šaćirbegović bb	80,00	Vlasništvo JUAS
36.	Saraj Polje	ogranak	Novi grad Mojmilska b.b	69,84	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
37.	Sedrenik	ogranak	Stari grad Sedrenik br. 85	75,23	Općina Stari Grad - zakup
38.	Skenderija	apoteka	Reisa Dž. Čauševića 4	142,04	Vakufska direkcija Sarajevo - zakup
39.	Srednje	ogranak	Ilijaš Srednje	59,30	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
40.	Stari Grad	apoteka	Stari Grad Trg fra Grge Martića 2	204,07	Općina Stari Grad - zakup
41.	Švrakino	ogranak	Novi grad Safeta Hadžića b.b	66,64	Općina Novi Grad - zakup
42.	Trnovo	depo	Trnovo	15,05	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja

43.	Velešići	ogranak	Novo Sarajevo Mustafe Behmena 24a	62,46	Vlasništvo JUAS
44.	Vogošća	apoteka	Vogošća Igmanska 56	131,58	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
45.	Vratnik	ogranak	Mustafe Dovadžije 17	87,34	Vlasništvo JUAS
46.	Galenski laboratorij GALAS	laboratorij	Mustafe Pintola 1	197,82	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja

Tabela 5. Prikaz strukture vlasništva prostornih kapaciteta u ZE – DO kantonu

RB	Naziv organizacionog segmenta	Organizacioni oblik	Lokalitet (općina i adresa)	Kvadratura prostora u m ²	Vlasništvo
1.	Breza	ogranak	Breza Šehidska 20	82,92	Vlasništvo JUAS
2.	Gračanica	depo	Visoko Veliko Čajno b.b	16,00	MZ Gračanica - zakup
3.	Olovo	ogranak	Olovo Bosanska b.b	63,00	Vlasništvo JUAS
4.	Olovo 2	ogranak	Olovo Željeznička 35	60,00	DZ Olovo - zakup
5.	Careva ćuprija	Depo	Careva ćuprija		DZ Olovo – zakup
6.	Vareš	ogranak	Vareš Zvijezda 23 Blok E4	73,08	Državno vlasništvo – pravo trajnog korištenja
7.	Visoko	apoteka	Visoko Šehida Resula br. 2	187,53	Vlasništvo JUAS

5.1. Planirana ulaganja u poslovne prostore

5.1.1. Prostor Direkcije JUAS

U cilju unapređenja organizacije rada i efikasnog poslovanja, JUAS planira dugoročna ulaganja u vlastite poslovne prostore, prvenstveno u poslovnu zgradu koje se nalaze na adresi Bistrik medresa 2.

U ovim prostorijama trenutno je smješten dio stručno - administrativnih službi.

Obzirom da u navedeni poslovni prostor već duži vremenski period nisu vršena ulaganja, JUAS adaptaciju ovog prostora planira vršiti kroz nekoliko planskih godina, sa jasno utvrđenim poslovnim planom, koji će podrazumijevati realnu razvojnu viziju.

Konačnim stavljanjem u funkciju vlastite poslovne zgrade, JUAS riješiti dugogodišnji problem dislociranosti stručno – administrativnih službi koje su trenutno smještene u najvećoj mjeri u iznajmljenim poslovnim prostorima za koje se izdvajaju značajna finansijska sredstva.

Obzirom da pomenuta poslovna zgrada svojom trenutnom organizacijom ne zadovoljava buduće potrebe, tokom 2023. godine prvenstveno će se pristupiti izradi idejnog projekta, glavnog projekta i projekta enterijera.

U planskom periodu, JUAS će uzeti učešće u eventualnim projektima i programima sufinansiranja, kako Vlade KS, tako i međunarodnih organizacija u cilju obezbjeđenja dodatnih sredstava za realizaciju ovog projekta.

Prilikom adaptacije navedne poslovne zgrade koja je u vlasništvu JUAS, samim tim i Skupštine Kantona Sarajevo, u planskom periodu JUAS će se svom osnivaču obratiti za pružanje finansijske pomoći i podrške.

5.1.2. Apoteke, Ogranci i Depoi

Generalno sagledavajući, opšte stanje svih poslovnih jedinica JUAS je na granici zadovoljavajućeg. Kako je od adaptacije pojedinih poslovnih jedinica, naročito onih koje se nalaze na rubnim područjima KS prošlo više od 20-tak godina, ukazuje se potreba za osvježavanjem i ovih apoteka. Pošto JUAS čini 47 poslovnih jedinica (apoteka, ogranaka i depoa), saniranje i adaptacija svih poslovnih jedinica nije moguća bez velikih finansijskih troškova. Navedena problematika planira se prevazići strateškim planiranjem, te sukcesivnim adaptacijama u skladu sa finansijskim mogućnostima i utvrđenim prioritetima.

JUAS nastavlja preventivno održavanje poslovnih jedinica koje se ogleda u poduzimanju aktivnosti koje je potrebno sprovesti kao bi se spriječilo daljnje propadanje.

6. LJUDSKI RESURSI I RAZVOJ LJUDSKIH RESURSA

Odjel za ljudske resurse je jedna je od najznačajnijih službi svakog pravnog subjekta, pa tako i JUAS, jer u velikoj mjeri utiče na poslovanje ustanove i ostvarenje njenih ciljeva.

Loše planiranje može rezultirati uzaludnim ulaganjima u ljude i nedovoljnim brojem odgovarajućih zdravstvenih radnika koji bi odgovorili svim potrebama korisnika naših usluga.

Stoga se u JUAS nametnuo imperativ kontinuiranog poboljšanja metoda planiranja, kao i samog prikupljanja podataka i informacija neophodnih za planiranje upravljanja ljudskim resursima.

Strateško planiranje ljudskih resursa u zdravstvu jedan je od značajnijih izazova za mnoge zemlje, osobito u zemljama gdje postoji nedostatak zdravstvenog kadra nastao kroz vanjske migracije usmjerene prema zapadnim europskim zemljama.

U JUAS je zatečeno nepostojanje jasnog sistema upravljanja ljudskim resursima, te je kroz uspostavljanje Odjela za ljudske resurse u koji će biti raspoređen educiran i kompetentan kadar započeta je realizacija unapređenja ovog bitnog segmenta. U drugoj fazi, planiran je razvoj cjelovitog sistema praćenja ljudskih resursa koji bi omogućio bolje projekcije i procjene dostatnosti broja prvenstveno zdravstvenih radnika. Prednje navedeno, Odjel za ljudske resurse realizovati će kroz saradnju sa Sektorom za informacione tehnologije putem razvijene aplikacije koja omogućuje napredno upravljanje ljudskim resursima.

Prvenstveno kroz edukovan kadar, JUAS za cilj ima predlaganje mjera za učinkovito upravljanje ljudskim resursima koje će pomoći u postizanju efektivnog, pravednog i održivog sistema farmaceutske usluge te imati izravan utjecaj na ekonomski razvoj ustanove.

Radnici JUAS-a predstavljaju jednu od njenih najvećih vrijednosti.

Planovi ljudskih resursa biti će usklađeni sa politikom, strategijom i organizacijom rada u JUAS-u.

Nakon što se uspostavi adekvatan Odjel ljudskih resursa u planskom periodu, strategija i politika rada istog obuhvatiti će adekvatno upravljanje ljudskim resursima kroz selekciju koja podrazumijeva proces procjenjivanja i zapošljavanja najkvalifikovanijih iz oblasti farmaceutske djelatnosti.

Prioritet upravljanja ljudskim resursima biti će stavljanje u funkciju znanja i vještina uposlenih kroz timski rad. Jedan od najtežih, ali i najizazovnijih zadataka menadžmenta u planskom periodu ogledati će se kroz obezbjeđivanje optimalnog broja i strukture radnika, ali istovremeno i potrebe JUAS-a za stalnim unapređenjem kvaliteta usluge i poslovanja.

Kadrovska politika JUAS-a obuhvata priliv i odliv radnika, raspoređivanje radnika na radna mjesta, formiranje komisija, radnih grupa i timova, što će se odvijati kroz saradnju Odjela za ljudske resurse i Sektora za pravne poslove.

Poslovi koji se obavljaju u JUAS razlikuju se po obimu složenosti, odgovornosti i potrebnom vremenu za njihovo izvršavanje. Za obavljanje svih poslova koji su u djelokrugu rada JUAS, potreban je odgovarajući broj izvršioca adekvatne struke i kvalifikacije.

Na dan 31.12.2022. godine u JU „Apoteke Sarajevo“ je bilo zaposleno **405** radnika, od čega:

- **181**– magistara farmacije (od čega je 15 specijalista)
- **152** – farmaceutske tehničare
- **72** – administrativni, tehnički i ostali radnici.

Da bi se svi postavljeni planovi realizirali i da bi se nastavilo sa sprovođenjem adekvatne kadrovske politike, koja će se sastojati od raspoređivanja i optimalnog upošljavanja radnika, JUAS u 2023. godini planira uposliti nove zdravstvene radnike, i to:

- magistara farmacije: 10
- farmaceutske tehničare: 8

6.1. Plan ukupnog broja zaposlenih prema statusu zaposlenja u planskoj godini:

Ukupan broj zaposlenih	Ukupan broj zaposlenih na neodređeno vrijeme	Ukupan broj zaposlenih na određeno vrijeme	Udio zaposlenih na određeno vrijeme u odnosu na ukupan broj zaposlenih
405	377	28	7,42 %

6.2. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na neodređeno vrijeme

	Zaposlenici ukupno	Magistri farmacije	Magistri farmacije sa specijalizacijom	Magistri farmacije naučni stepen doktor nauka sa spec.	Magistri farmacije naučni stepen magistar nauka	Magistri farm. naučni stepen magistar nauka sa spec.	Farm.tehničari	Nezdravstveni kadar naučni stepen mmagistar nauka	Nezdravstveni kadar VSS	Nezdravstveni kadar SSS	Nezdravstveni kadar NSS
Menadžment	4	1						2	1		
Ured generalnog direktora	4	1						1		2	
Sektor farmacije	59	8	4			1	6		7	8	23
Sektor finansija i računovodstva	12								6	6	
Sektor za pravne poslove	5							1	2	2	
Sektor za informacione tehnologije	3							1	1	1	
UKUPNO	86	10	4			1	6	6	18	18	23
Organizacione jedinice-Apoteke SA Kanton											

Apoteka Aerodromsko naselje	6	4					2			
Apoteka Bašaršija	11	6					4		1	
Apoteka Bosna	7	3	1				3			
Apoteka Breka	4	1	1				2			
Apoteka Buća potok	6	2	1				3			
Apoteka Centar	13	6					7			
Apoteka-Ogranak Centar	7	4					3			
Apoteka Čengić Vila	5	3					2			
Apoteka Dobrinja	11	6					4		1	
Apoteka Grbavica	5	3					2			
Apoteka Hadžići	10	5					5			
Ogranak Hitna	9	6					3			
Ogranak Hrasnica	5	2					3			
Apoteka Ilidža	11	4					7			
Ogranak Impotanne	7	3	1				3			
Apoteka Ilijaš	9	5					4			
Ogranak Kobilja glava	3	1					2			
Apoteka Kovačići	8	4	1				3			
Apoteka Koševo	6	3	1				2			
Apoteka Koševsko brdo	5	3					2			
Ogranak Logavina	5	3					2			
Apoteka Marijin dvor	9	3	1				5			
Apoteka Mejtaš	6	4					2			
Apoteka Novo Sarajevo	8	3					4		1	
Apoteka Novi grad	5	2	1				2			
Apoteka Otoka	13	7					6			
Ogranak Pofalići	5	3					2			
Ogranak Gornji Pofalići	5	3					2			
Apoteka Pozorište	6	3					3			
Ogranak Rajlovac	5	3					2			
Ogranak Saraj polje	5	2					3			
Apoteka Sedrenik	2	1					1			
Apoteka Skenderija	6	3					3			
Ogranak Srednje	2	1					1			
Apoteka Stari grad	11	5					6			
Ogranak Švrakino	8	4					4			
Depo Trnovo	2	1					1			
Ogranak Velešići	5	2					3			
Apoteka Vogošća	10	3	1				5		1	
Ogranak Vratnik	5	2					3			
Ukupno Sa Kanton	271	132	9				126		4	
Organizacione jedinice-Apoteke Ze-Do Kanton										
Ogranak Breza	4	2					2			
Depo Gračanica	3	1					2			
Ogranak Olovo 1, Olovo 2 i Careva ćuprija	5	2					3			
Ogranak Visoko	4	2					2			
Ogranak Vareš	4	2					2			
Ukupno Ze-Do Kanton	20	9					11			
Ukupno svi zaposlenici zaposleni na neodređeno	377	151	13			1	143	24	22	23

6.3. Plan broja i struktura zdravstvenih i nezdravstvenih radnika zaposlenih na određeno vrijeme

	Zaposlenici ukupno	Magistri farmacije	Magistri farmacije sa specijalizacijom	Magistri farmacije naučni stepen doktor nauka sa spec.	Magistri farmacije naučni stepen magistar nauka	Magistri farm. naučni stepen magistar nauka sa spec.	Farm. tehničari	Nezdravstveni kadar naučni stepen magistar nauka	Nezdravstveni kadar VSS	Nezdravstveni kadar SSS	Nezdravstveni kadar NSS
Sektor za informacione tehnologije	1								1		
UKUPNO	1								1		

	Zaposlenici ukupno	Magistri farmacije	Magistri farmacije sa specijalizacijom	Magistri farmacije naučni stepen doktor nauka sa spec.	Magistri farmacije naučni stepen magistar nauka	Magistri farm. naučni stepen magistar nauka sa spec.	Farm. tehničari	Nezdravstveni kadar naučni stepen magistar nauka	Nezdravstveni kadar VSS	Nezdravstveni kadar SSS	Nezdravstveni kadar NSS
Organizacione jedinice-Apoteke SA Kanton											
Apoteka Bašćaršija	3	1					2				
Apoteka Dobrinja	1	1					2				
Apoteka Hadžići											
Apoteka Ilidža	3	3									
Apoteka Ilijaš	3	2					1				
Apoteka Hitna	2						2				
Apoteka Marijin dvor	1	1									
Apoteka Novo Sarajevo	5	4					1				
Apoteka Vogošća	3	2					1				
Ogranak Olovo	1	1									
Ogranak Kovačići	3	1					1				
Ukupno Sa Kanton	25	16					9				
Organizacione jedinice-Apoteke Ze-Do Kanton											
Ogranak Olovo 1, Olovo 2 i Careva ćuprija	2	1					1				
Ukupno Ze-Do Kanton	2	1					1				

Potrebno je istaći da je Ustanova, u saradnji sa Farmaceutskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu omogućila obavljanje apotekarske prakse svim studentima.

6.4. Orijentacija i integracija

Odjel za ljudske resurse će podržavati rukovodioce organizacionih jedinica da kvalitetno pristupe procesu i da ulože maksimalne napore da se svi kadrovi i svaki pojedinac razvije do maksimuma svojih potencijala.

6.5. Plan redovnih aktivnosti

Tokom 2023. godine Odjel za ljudske resurse uz podršku Sektora za pravne poslove vršiti će redovne aktivnosti iz djelokruga rada, i to:

1. provođenje javnih oglasa za prijem radnika u radni odnos, u skladu sa potrebama Ustanove i opredjeljenjem menadžmenta
2. učešće u programima zapošljavanja u saradnji sa zavodima za zapošljavanje
3. penzionisanje radnika, u skladu sa zakonskim propisima
4. obračun plata radnika i refundacija sredstava isplaćenih na ime bolovanja radnika
5. vođenje evidencije i sačinjavanje izvještaja o radnicima, u vezi sa radnim odnosom
6. provođenje radnji za obavljanje pripravničkog staža za magistre farmacije i farmaceutske tehničare
7. izrada svih akata u vezi sa radnim odnosom – ugovori o radu, rješenja o korištenju godišnjeg odmora, sporazumi, rješenja i obavijest o prestanku radnog odnosa, rješenja o korištenju plaćenih i neplaćenih odsustava, akata o privremenom rasporedu radnika i sl.

6.6. Eksterna i interna edukacija

a) Kontinuirana interna edukacija

- za efektivniju i efikasniju primjenu implementiranih standarda;
- u okviru traženih stručnih tema za apotekarsku djelatnost;
- realizacija obaveznih vidova obuke za pripravnike, uvođenje u posao, putem edukacija za studente Farmaceutskog, a po potrebi i drugih fakulteta.

b) Kontinuirana eksterna edukacija

- aktivno učešće na domaćim i inostranim skupovima (kongresi, simpoziji, okrugli stolovi i sl.) iz domena apotekarske djelatnosti.
- eksterne edukacije u drugim institucijama, a u svrhu pružanja potpunijih i kompetentnijih stručnjaka (radionice, treninzi, specijalizirani kursevi).

7. OPREMA

Sve apoteke i Galenski laboratorij „GALAS“ raspolažu opremom koja je prema važećim zakonskim propisima neophodna za obavljanje registrovane djelatnosti, ali je ista većim dijelom stara i dotrajala (amortizovana) i potrebna su nova ulaganja za njeno završavanje, što JUAS i planira u narednom periodu.

JUAS ne posjeduje dijagnostičku opremu jer nam naša djelatnost ne dozvoljava dijagnostiku. JUAS raspolaže sa opremom za pružanje dodatnih usluga u svrhu provođenja preventivnih mjera za očuvanje i zaštitu zdravlja stanovništva tzv. screening testiranja, a koje podrazumijevaju mjerenje određenih parametara koje pacijenti mogu i samostalno odrediti u postupku samokontrole, pri čemu ove usluge imaju savjetodavni karakter i ne pružaju se u svrhu postavljanja dijagnoze, kao što su mjerenje šećera u krvi, krvnog pritiska, starosti krvnih žila, holesterola, težine, itd.

Što se tiče ostale medicinske opreme, svaka apoteka raspolaže medicinskom opremom koja je prema Pravilniku o nomenklaturi, standardima i normativima u zdravstvenoj djelatnosti neophodna za obavljanje registrovane djelatnosti.

Pored gore navedene opreme, JUAS posjeduje dva moderna automatizirana (robotizirana) skladišta u kojima su uskladištene velike količine artikala. Ova skladišta osiguravaju sigurno okruženje za čuvanje lijekova, izdavanje sa skladišta koje je besprijekorno tačno i brzo, te izdavanje lijekova po FEFO principu, što je od velike važnosti u radu, i što je u skladu sa novim trendovima u farmaceutskoj djelatnosti.

U planskoj 2023. godini, planirano je zaključenje ugovora o održavanju i servisiranju automatiziranih skladišta.

8. DJELATNOST

8.1. SEKTOR FARMACIJE

8.1.1. Odjel prodaje

Odjel prodaje u skladu sa principima etike zdravstvenih radnika i zahtjeva Dobre apotekarske prakse, koji stavljaju dobrobit pacijenata/korisnika usluge ispred profita i drugih ekonomskih faktora, prateći savremene trendove planira da proširi obim svojih djelatnosti i usluga prilagođavajući se zahtjevima korisnika, rastu i razvoju farmaceutske industrije, a u skladu sa dobrom praksom i uz puno poštovanje svih etičkih i zakonskih normi.

JUAS već decenijama njeguje pouzdanost bogatog asortimana proizvoda i usluga, oslanjajući se na stručno znanje i iskustvo farmaceuta kao nositelja razvoja poslovanja. Težnja Ustanove je kontinuirana inovativnost i unaprjeđenje kvaliteta usluga koje svojim pacijentima/korisnicima usluga apoteka stavlja na raspolaganje, asortimana proizvoda, kao i povezivanja sa širom društvenom zajednicom, kako bi zadovoljili potrebe pacijenata/korisnika usluga i suočili se sa aktuelnim izazovima u zdravstvenoj zaštiti. Opredjeljenje ka konceptu stalnog obezbjeđenja kvaliteta ogleda se u i našoj dugoročnoj strategiji razvoja, kao jednom od glavnih strateških odrednica svog poslovanja.

Menadžment se u potpunosti opredijelio za sistem upravljanje kvalitetom, te ostvarenje zadovoljstva korisnika usluga, kroz kontinuirana poboljšanja. Usmjerenost ka pacijentu, razvoj novih usluga, širenje portfolio-a, sinhronizacija rada timova, edukacije uposlenog kadra svih profila, pokazali su se kao izvrstan recept za učvršćenje pozicije, rast, ali i blokadu mnogobrojnih barijera sa kojima smo se susretali u prethodnim godinama, što je jedan od osnova za jačanje konkurentske moći i doprinos uspješnom poslovanju Ustanove na tržištu.

JUAS je samofinansirajuća vanbudžetska Ustanova, te je njen cilj ekonomski osnažiti, što planira ostvariti promovisanjem JUAS i Galas-a kao branda.

U toku 2022. godina bili smo posvećeni ekonomskom osnaživanju naše Ustanove, kao i usklađivanju rada svih segmenata organizacije sa važećim zakonima i propisima, te shodno navedenom i planovi za 2023. godinu su postavljeni na realnim osnovama.

Izradi godišnjeg plana prethodila analiza ostvarenih rezultata u prethodnoj godini i sagledavanje realne mogućnosti za povećanjem obima prodaje u 2023. godini. Pristupilo se detaljnoj analizi pozicije svake poslovne jedinice, kako lokacijski, tako i njenim udjelom u cjelokupnom tržištu, uz uvažanje trenutnog ekonomskog stanja u Bosni i Hercegovini (BiH).

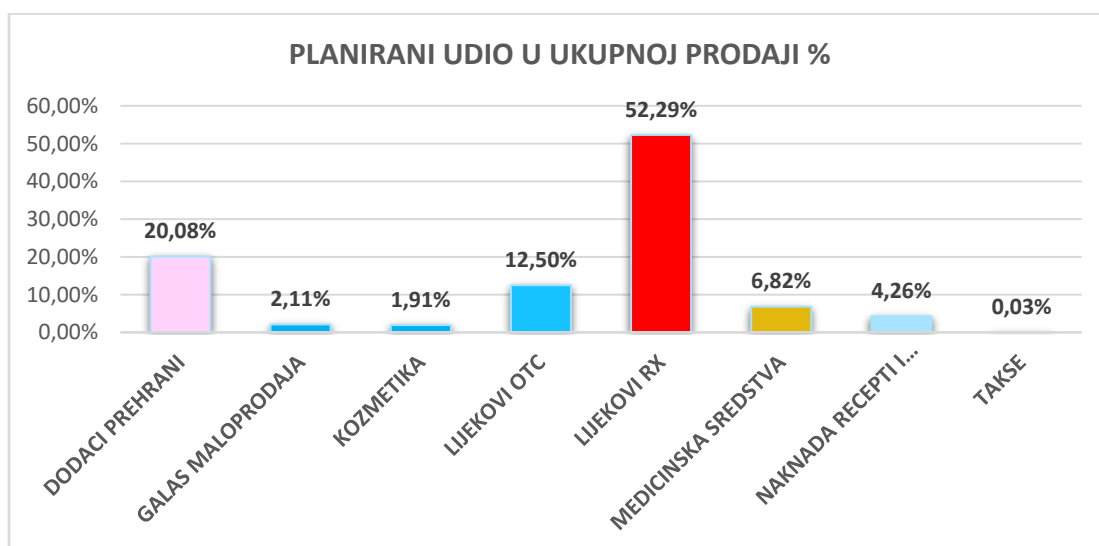
Godišnji plan Odjela prodaje obuhvata plan realizacije lijekova sa Liste lijekova koji se izdaju na recept, realizacije lijekova koji nisu na Listi lijekova, medicinskih produkata i drugih proizvoda (dijetetskih preparata, magistralnih pripravaka i druge komercijalne robe).

Krajem 2022. godine, Rukovodioci poslovnih jedinica su prošli kroz proces budžetiranja gdje su im prezentirana postignuća u segmentu esencijalnih/pozitivnih lista KS i ZDK i komercijalne

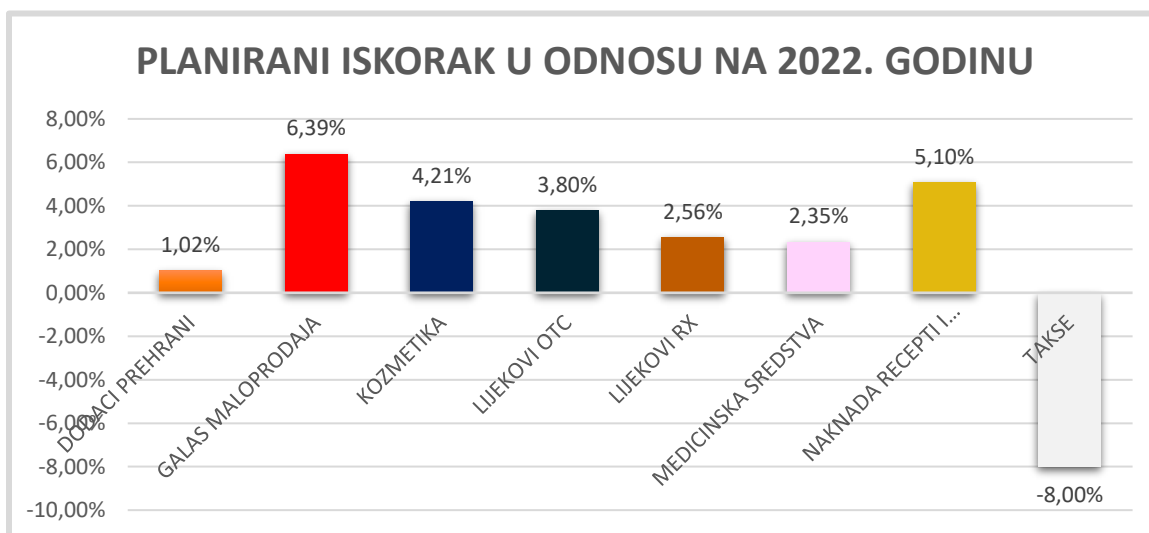
prodaje u toku 2022. godine, te prezentirana očekivanja za promet u segmentu esencijalnih/pozitivnih lista KD i ZDK do kraja 2023. godine i to u vidu broja realiziranih recepata i finansijske vrijednosti, sa zadatkom da na kraju godine ukupan udio na tržištu recepata bude uvećan uz povećanje apsolutnog tržišnog učešća u komercijalnom segmentu.

Plan komercijalne prodaje baziran je na postignutim rezultatima iz prethodnog perioda uz uvažavanje neiskorištenih resursa, ali i mogućnosti boljeg pozicioniranja u odnosu na ostale apoteke. Odjel prodaje redovno će pratiti ostvarenje definisanog plana korištenjem softverskog rešenja i redovnog izvještavanja na sedmičnom i mjesečnom nivou, a analiza realizacije godišnjeg plana na nivou Ustanove vršiti će na sedmičnom, mjesečnom i kvartalnom nivou. Svi planovi Odjela prodaje definisani su na realnim osnovama, a u skladu sa mogućnostima pozicioniranja u okruženju, uz uvažavanje finansijskih mogućnosti korisnika usluga i raspoloživih kapaciteta u prodajnim objektima. Kako bi se planirani zadaci ostvarili, usaglašene su mogućnosti plasmana uz prijedloge novih aktivnosti.

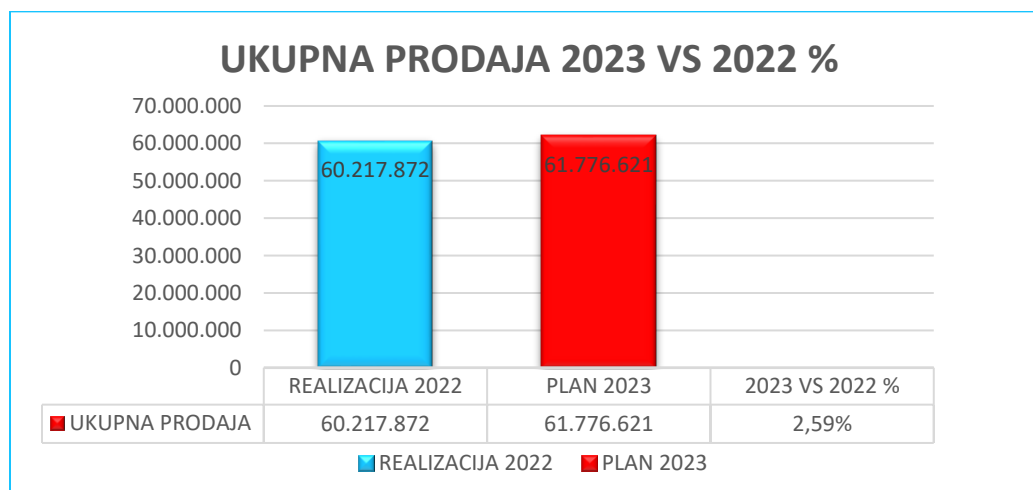
PLANIRANI UDIO U UKUPNOJ PRODAJI %		
DODACI PREHRANI	12.403.635	20,08%
GALAS MALOPRODAJA	1.306.141	2,11%
KOZMETIKA	1.181.334	1,91%
LIJEKOVI OTC	7.720.209	12,50%
LIJEKOVI RX	32.304.488	52,29%
MEDICINSKA SREDSTVA	4.211.978	6,82%
NAKNADA RECEPTI I AMPULE	2.629.764	4,26%
TAKSE	19.073	0,03%
UKUPNA PRODAJA	61.776.621	100,00%

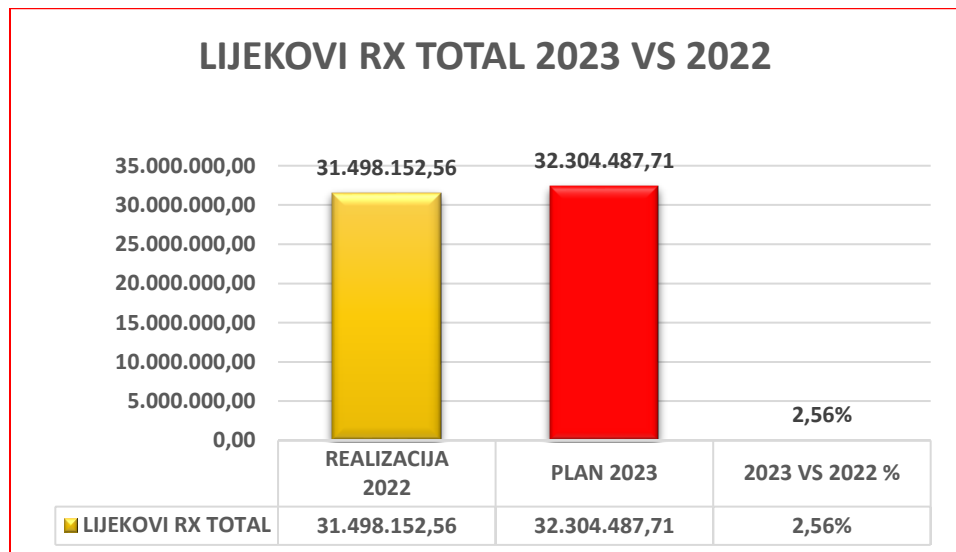
Planirani iskorak u odnosu na realizaciju u 2022.godinu %		
DODACI PREHRANI	12.278.440	1,02%
GALAS MALOPRODAJA	1.227.647	6,39%
KOZMETIKA	1.133.642	4,21%
LIJEKOVI OTC	7.437.576	3,80%
LIJEKOVI RX	31.497.932	2,56%
MEDICINSKA SREDSTVA	4.115.467	2,35%
NAKNADA RECEPTI I AMPULE	2.502.239	5,10%
TAKSE	20.731	-8,00%

GODINA	REALIZACIJA 2022	PLAN 2023	2023 VS 2022 %
UKUPNA PRODAJA	60.217.872	61.776.621	2,59%

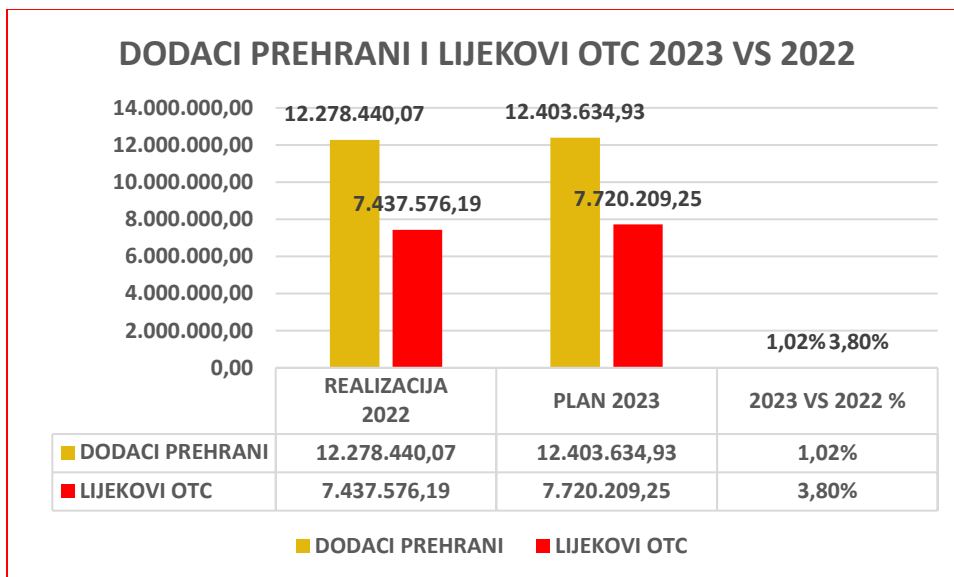
GODINA	REALIZACIJA 2022	PLAN 2023	2023 VS 2022 %
LIJEKOVI RX TOTAL	31.498.152,56	32.304.487,71	2,56%
Lijekovi Rx - komercijalno	10.604.788,92	10.836.343,90	2,18%
Lijekovi Rx - recepti ZZO	20.893.363,64	21.468.143,80	2,75%

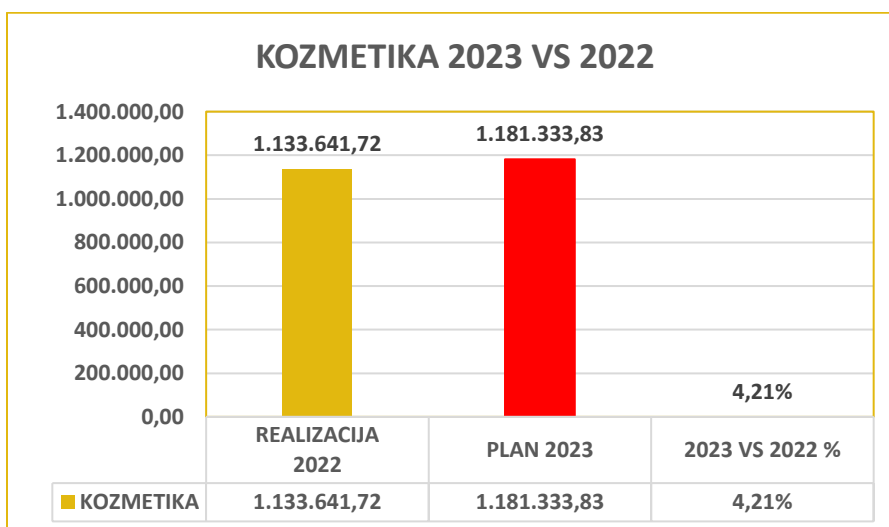
GODINA	REALIZACIJA 2022	PLAN 2023	2023 VS 2022 %
MEDICINSKA SREDSTVA	4.115.466,88	4.211.977,55	2,35%

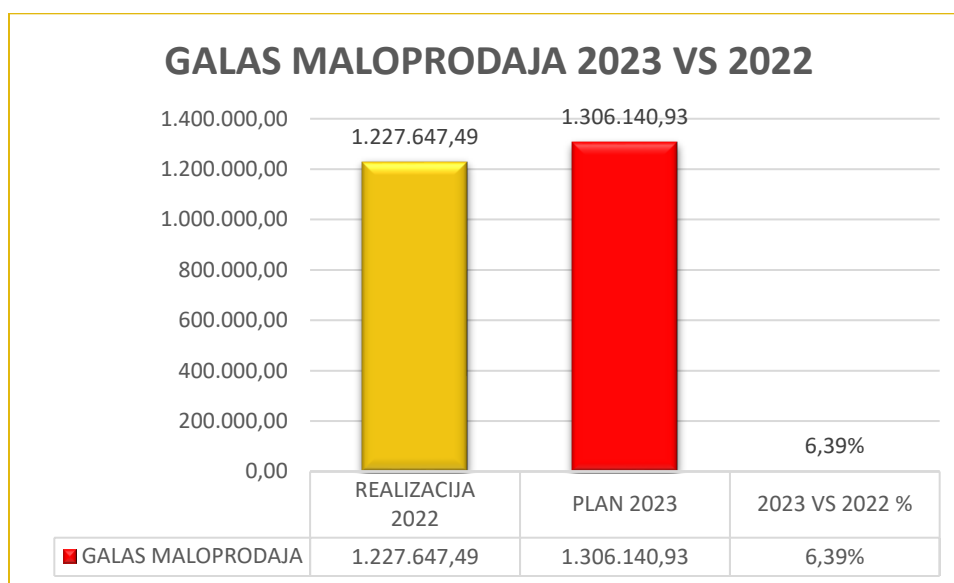
GODINA	REALIZACIJA 2022	PLAN 2023	2023 VS 2022 %
DODACI PREHRANI	12.278.440,07	12.403.634,93	1,02%
LIJEKOVI OTC	7.437.576,19	7.720.209,25	3,80%

GODINA	REALIZACIJA 2022	PLAN 2023	2023 VS 2022 %
KOZMETIKA	1.133.641,72	1.181.333,83	4,21%

GODINA	REALIZACIJA 2022	PLAN 2023	2023 VS 2022 %
GALAS MALOPRODAJA	1.227.647,49	1.306.140,93	6,39%

U svrhu unaprjeđenja poslovanja Ustanove, te zadovoljena potreba pacijenata/korisnika usluga, Odjel prodaje u 2023. godini namjerava se fokusirati na slijedeće projekte:

- Preuzimanje većeg učešća u tržištu recepata na oba kantona na kojima poslujemo, povećanje broja povećanje broja realizovanih recepata,
- povećanje udjela komercijalnog segmenta prodaje u ukupnoj prodaji JUAS,
- povećanje prodaje vlastitih galenskih i magistralnih proizvoda,
- unaprjeđenje vlastite galenske proizvodnje, proširenje asortimana, plasiranje novih Galas preparata na tržište i što bolji plasman Galas proizvoda na tržištu,
- praćenje najnovijih farmakoterapijskih mjera i kontinuirane edukacije zaposlenih u cilju usvajanja modernih kompetencija, te pružanje najnovijih, tačnih i objektivnih informacija drugim zdravstvenim radnicima i građanima,
- u skladu sa principima Dobre apotekarske prakse (DAP) i Dobre proizvođačke prakse (DPP) povećanje zadovoljstva korisnika pruženom uslugom u apoteci kao i kvalitetom magistralnih i galenskih preparata,
- afirmacija farmaceutske djelatnosti kroz kvalitetan marketing, promotivne marketinške aktivnosti- korporativne, GALAS,
- uvođenje novih usluga za pacijente, a prije svega usko specijaliziranih prodajnih mjesta uz zadovoljavati specifične potrebe kupaca,
- praćenje savremenih dostignuća u oblasti farmacije, te kontinuirano proširenje asortimana uz obezbjeđenje optimalnog asortimana lijekova i medicinskih pomagala,
- promocija zdravlja i prevencija bolesti koja se ostvaruje edukacijom i savjetovanjem pacijenata o pravilnim životnim navikama, pravilnoj upotrebi lijekova i sl.,

- aktivnija komunikacija sa velikim kupcima (domovi zdravlja, privatne klinike),
- dubinska analiza postojećeg cjenovnog modela i uvođenje smislenih korekcija,
- postizanje povoljnije rabatne politike sa ključnim dobavljačima i poslovnim partnerima, kako bi priskrbili veće benefite za Ustanovu,
- nastavak implementacije osnovnih principa Category managementa u svim poslovnim jedinicama JUAS, unaprjeđenje poslovne saradnje sa poslovnim partnerima kroz pružanje seta aktivnosti u okviru ugovora o pružanju promotivnih usluga,
- kategorizirati artikle i izvršiti vizuelni identitet svake od definisanih kategorija proizvoda, a sve s ciljem približavanja proizvoda krajnjem korisniku/pacijentu
- održavanje liderske pozicije u struci.
- edukacija rukovodioca apoteka i farmaceutskih timova iz oblasti komuniciranja, marketinga, prodajnih vještina, jednostavne finansijske analize.

Da bi povećala svoju efikasnost i ostvarila zadate ciljeve Odjel prodaje će kontinuirano učestvovati u unaprjeđivanju procesa odabira zdravstvenog kadra kao i proširivanje i jačanje kompetencija postojećeg. Svjesni najvažnijeg resursa, zaposlenih, JUAS kontinuirano će raditi na njihovoj edukaciji i obrazovanju na svim nivoima, što će se odvijati kroz programe Centra za edukacije, putem stručnih seminara i obuke za implementaciju i obrazovanje uspostavljenog sistema kvaliteta.

Kontinuirana edukacija je ne samo zakonska obaveza zdravstvenih radnika, već istovremeno i potreba Ustanove u cilju stalnog unapređenja kvaliteta usluga prema korisnicima.

JUAS posebnu pažnju posvećuje usavršavanju i osposobljavanju zaposlenih, a naročito zdravstvenog kadra, putem stručnih seminara i obuke za implementaciju i obrazovanje uspostavljenog sistema kvaliteta, što predstavlja siguran put za poboljšanje sistema poslovanja, kako bismo bili u mogućnosti ispuniti sva očekivanja naših pacijenata. Plan edukacija, obuka i profesionalni razvoj u Ustanovi ogledat će se u usavršavanju i školovanju zaposlenih, prije svega u znanjima i vještinama koje nameće tržište.

Edukacije će se izvoditi prema internom planu, kako iz usko stručnih oblasti, tako i iz ostalih tema vezanih za unaprjeđenje poslovnih vještina i znanja.

Promotivne aktivnosti

Tokom 2023. godine, Odjel prodaje planira nastaviti ulaganja u društvenu zajednicu i promociju zdravlja u saradnji sa drugim odjelima Sektora farmacije.

Imajući u vidu da je JUAS zdravstvena ustanova čiji osnovni prioritet predstavlja zdravlje stanovništva, sve planirane promotivne aktivnosti usko vezane za informisanje pojedinaca i javnosti imaju za cilj podizanje zdravstvene svesti i kulture, odnosno brigu za sopstveno zdravlje i okoline, zaštitu životne sredine kao i stvaranje čvrstih veza između apoteka i drugih zdravstvenih ustanova, odnosno društvene zajednice u cjelini.

Intenzivnom promocijom zdravlja i akcentiranjem profesionalne uloge farmaceuta, utjecati ćemo na osnaživanje korporativnog brenda u očima javnosti, kao društveno odgovorne Ustanove.

Sve promotivne aktivnosti JUAS planiramo usmjeriti na održavanje pozitivnog stava javnosti, privlačenje novih pacijenata/korisnika usluga, kreiranje dodatne vrijednosti, što će u konačnici rezultirati stvaranjem zadovoljstva i lojalnosti krajnjih korisnika.

Tokom 2023. godine, nastaviti ćemo sa pružanjem usluga za screening mjerenje nivoa glukoze u krvi, kao i screening mjerenje koncentracije holesterola i triglicerida u krvi, u svrhu prevencije vodećih metaboličkih bolesti današnjice. Korisnici naših usluga će i dalje imati mogućnost u apotekama provjeriti BMI, vitaminsko-mineralni status, provjeriti stanje i tip kože i gustoću kostiju.

JUAS je postavila iznimno visoke kriterije po pitanju stručnosti u pristupu našim pacijentima, korisnicima naših usluga i poslovnim partnerima, te u toku 2023. godine Odjel prodaje planirao je otvoriti u sastavu postojećih poslovnih jedinica specijalizirana savjetovališta s ciljem poboljšanja stila života i unapređenja zdravlja, prvenstveno za nutricionizam, obzirom da je oblast ishrane i nutricije generalno, usko u vezi sa farmacijom, dio naše ekspertize i konkurentna prednosti, te za dermo-kozmetiku.

Intenzivnom promocijom zdravlja i značaja preventivnog djelovanja u sprečavanju nastanka bolesti, jačajući profesionalnu ulogu farmaceuta sa akcentom da naše stručno osoblje radi sa pacijentima i za pacijente sa ciljem adekvatnog provođenja farmakoterapije, uticali bi na jačanje korporativnog brenda u očima javnosti, kao društveno odgovorne Ustanove. Navedena aktivnost također implicira da JUAS svim svojim kapacitetima radi na ispunjenju zadovoljstva potencijalnih i postojećih pacijenata/kupaca koji trebaju uslugu, proizvod ili savjet u našoj Ustanovi, ali i izvan nje.

Kako bismo zadržali imidž Ustanove kao najvrijednije farmaceutske zdravstvene baze, koja bilježi poslovni uspjeh, opštu dobrobit društva i zadovoljstvo pacijenata/kupaca koje opslužuje, te postali Ustanova koja teži postaviti nove farmaceutske standarde i korporativnu etiku u službi društva, neophodno je neprestano težiti ostvarenju zacrtanih ciljeva.

Također, planiramo nastaviti sa obilježavanjem određenih datuma iz Kalendara zdravlja Svetske zdravstvene organizacije, kako bi opštoj javnosti skrenuli pažnju na važnost očuvanja zdravlja i prevencije bolesti.

U brand JUAS nastaviti ćemo permanentno ugrađivati nove vrijednosti koje promovišu zdravlje, etiku i povezanost zdravstvenog sistema i društva.

Mehanizmi unutrašnjeg nadzora

Tokom 2023. godine unutrašnji nadzor nad stručnim radom poslovnih jedinica i zdravstvenih radnika obavljati će Komisija za unutrašnji nadzor, koju imenuje Stručno vijeće JUAS, u čijoj nadležnosti će biti praćenje zakonitosti i stručnosti poslovanja organizacionih jedinica i stručnih timova JUAS.

8.1.2. Odjel marketinga

Kako je poslovna filozofija Javne ustanove JUAS temeljena isključivo na postizanju što boljih rezultata u 2023. godini, Odjel marketinga predlaže niz marketinških aktivnosti koje će, sigurni smo, u velikoj mjeri doprinijeti još boljem pozicioniranju Ustanove na tržištu i unaprijediti sve segmente poslovanja.

Pozicioniranje JU "Apoteke Sarajevo"

Odjel marketinga u planskom periodu marketinšku podršku će pružati kroz slijedeće aktivnosti:

Intenziviranje savjetodavne usluge u apotekama kroz program "Zdravlje za sve"

Pored intenziviranja savjetodavne usluge pacijentima/kupcima u apotekama i online putem, u određenim prodajnim jedinicama (gdje je to moguće) osmisliti poseban prostor, "kutak" za pružanje savjetodavne usluge pacijentima.

Kroz program "Zdravlje za sve" dva puta mjesečno (u unaprijed određenim terminima) u svim prodajnim jedinicama, na usluzi pacijentima/kupcima će biti na raspolaganju farmaceut za savjete i preporuke, uz mogućnost zakazivanja posebnog individualnog termina savjetovanja. Odjel marketinga će osmisliti prateće marketinške aktivnosti kako bi se pacijent/kupac osjećao ugodno za vrijeme i u toku posjete apoteci.

Video produkciju – kreiranje i emitovanje kratkih stručno-informativnih video sadržaja iz apoteke, gdje će farmaceuti govoriti o aktuelnim temama posvećenim zdravlju i vođenju zdravog načina života.

Odjel marketinga redovno će kreirati kratki stručno – informativni sadržaj u formi videa, koji će pratiti aktuelne teme o zdravlju, ali i ostaviti mogućnost pacijentima da putem društvenih mreža, pozivom na broj Informativnog Call centra ili putem e-maila iskažu interes za pitanja i teme o kojima bi željeli dobiti stručno mišljenje i savjet stručnog osoblja JUAS. Ovako osmišljeni i kreirani kratki video sadržaji objavljuvat će se na oficijelnim nalozima JUAS na društvenim mrežama Facebook i Instagram, web stranici www.apoteke-sarajevo.ba, a po potrebi i putem elektronskih, printanih i digitalnih medija.

Objavljivanje stručno-informativnih tekstova u magazinima posvećenim zdravlju, digitalnim medijima sa akcentom na promociji Ustanove i značaja stručnog kadra JUAS.

Gostovanje farmaceuta JUAS u emisijama posvećenim zdravlju sa akcentom na promociji Ustanove i stručnog kadra JUAS.

Intenzivna promocija usluge "Vaš online farmaceut", informativni Call centar i dežurne apoteke - dodatno promovisanje putem kanala na društvenim mrežama.

Sedmične objave stručnih i informativnih tekstova farmaceuta o aktuelnim temama na web stranici JUAS

Intenziviranje prodaje uz prioritetno zadovoljstvo potreba kupaca

Prilagođavanje ponude u skladu sa marketinškim aktivnostima

Pozicioniranje brenda GALAS

Novi vizuelni identitet apoteka

S ciljem promovisanja i postizanja trajnog prepoznavanja JUAS i njene jasne orijentacije prema pacijentima/kupcima na tržištu u 2023. godini nastavljamo sa renoviranjem/adaptacijom i redizajnom – novim vizuelnim identitetom naših prodajnih jedinica, u skladu sa finansijskim mogućnostima, kojim bi JUAS jasno odvojili od konkurencije, te u isto vrijeme pružili jasan prikaz novih, ključnih vrijednosti Ustanove.

Odjel marketinga će provoditi sve potrebne marketinške aktivnosti podrške, vršiti izradu dizajna, te promovisanje rekonstrukcije i adaptacije prodajnih jedinica.

U 2023. godini planirana je adaptacija jednog broja poslovnih jedinica shodno finansijskim mogućnostima Ustanove, nakon čega će Odjel marketinga poduzeti aktivnosti na promovisanju adaptiranih poslovnih jedinica, a kako bi o istom informisali naše pacijente/korisnike usluga.

Kontinuiran rad na poboljšanjima vezanim za interijer apoteka (postavljanje novih diskrecionih linija, oznaka za prodajne jedinice i uputa, izrada novih akreditacija za sve uposlenike, praćenje toka i ispravnosti izvođenja stolarskih, molerskih i farbarskih radova). Kontinuirano nadgledanje toka i realizacije radova interijera i eksterijera odabranih apoteka.

Promotivne aktivnosti Galas asortimana proizvoda u apotekama

Uvođenje promocije Galas asortimana proizvoda u redovne promotivne aktivnosti, gdje bi na mjesečnom nivou vršili promotivne aktivnosti u prodajnim jedinicama JUAS. Za ove aktivnosti koristit ćemo postojeće brandirane štandove, i stručno osoblje Odjela marketing.

Sniženje Galas asortimana proizvoda

U toku 2023. godine nastavit će provođenje već tradicionalnog prazničnog sniženja Galas asortimana proizvoda u iznosu od 20 do 25% za vrijeme praznika. Navedeno sniženje se u proteklih nekoliko godina organizuje kontinuirano u trajanju u prosjeku od pet dana, za pojedinačne praznike. Sa istim trendom sniženja planirano je nastaviti i u narednom periodu.

Poboljšanja i funkcionalnost web stranice www.apoteke-sarajevo.ba i web shop-a

U 2023. godini potrebno je izvršiti poboljšanja i osmisliti funkcionalnija rješenja za oficijelnu web stranicu JUAS (www.apoteke-sarajevo.ba), te na taj način omogućiti potpun uvid u organizaciju i njenu strukturu, detaljne informacije o prodajnim jedinicama, dežurnim apotekama, informativnom Call centru i stručnim kadrovima, svim proizvodima galenskog laboratorija „Galas“, aktuelnostima, novostima i dostupnim dodatnim uslugama. Pored oficijelne stranice Apoteke Sarajevo, na isti način potrebno je redizajnirati i web shop Apoteke Sarajevo, kao sastavni dio oficijelne stranice. Za realizaciju navedene aktivnosti Odjel marketinga će stručnu pomoć dobiti od strane Sektora za informacione tehnologije.

Periodične modifikacije osnovne cijene Galas proizvoda

U svim prodajnim jedinicama JUAS bi periodično kreirali modifikovane cijene koje se odnose na sniženje proizvoda iz Galas asortimana proizvoda. Provođenje periodične modifikacije osnovne cijene pojedinih Galas proizvoda kroz „akcije dana“, „popust na količinu“, „psihološke cijene“, „vikend akcije za penzionere“, „vikend nagradne igre“, kao i niz drugih zanimljivih promotivnih aktivnosti.

Loyalty program

Uspostavljanje programa lojalnosti Ustanovi donosi mnogobrojne benefite. Prikupljanje podataka i informacija o kupcima nam omogućava jasniji uvid u kupovne navike i shvatanje potreba naših kupaca, te zagaranovanu win-win poziciju. Iako većina kupaca ima pozitivne reakcije na koncepte nagrađivanja, izgradnja pozitivnih dugoročnih odnosa znači mnogo više. "Emotivna veza" sa kupcem postiže se kvalitetom i dostupnosti brenda, uvjerljivim i sigurnim stavom, koji kod naših kupaca rezultira povjerenjem. S tim u vezi u 2023. godini planiramo kontinuirano raditi na unaprjeđenju odnosa sa našim lojalnim kupcima koji će nizom unaprijed planiranih marketinških aktivnosti, zasigurno uticati na rast broja zadovoljnih korisnika. Planiramo: kontinuirano nastaviti obavještavati Galas loyalty korisnike elektornskim putem (slanjem newslettera) o planiranim benefitima koje mogu ostvariti kupovinom u apotekama JUAS, te nagrađivati najlojalnije kupce kreirajući Galas poklon pakete (za praznike, rođendane itd).

Upiti pacijenta putem oficijelnih naloga na društvenim mrežama Facebook i Instagram

Odjel marketinga je 2017. godine kreirao Facebook stranicu/profil JUAS, dok je profil na Instagramu pokrenut u 2018. godini. Svakodnevno se vrši objava postova na Facebook-u i na Instagramu @apotelesarajevo uz već prepoznatljiv hashtag #mibrinemozavasezdravlje. Pratitelji svakodnevno postavljaju pitanja putem društvenih mreža, na način da upite šalju u komentare ili privatne poruke.

Odjel marketinga kontinuirano prati pitanja koja pacijenti/kupci postavljaju, iste prosljeđuju kolegama iz Call centra. Nakon što Odjel marketinga zaprimi odgovor od kolega iz Call centra, isti se prosljeđuje pratitelju (pacijentu) koji je poslao upit. Plan Odjela marketinga je da u tekućoj godini poveća broj pratilaca, što bi u konačnici rezultiralo većim brojem upita pacijenata, kao i boljom prodajom u apotekama.

U 2023. godini planiramo povećati broj plaćenih (sponzorisanih) objava poslovnih partnera na našim oficijelnim nalozima. Također, u dogovoru sa poslovnim partnerima putem društvenih mreža promovisati njihove promotivne aktivnosti koje se održavaju u apotekama, povećati broj objava poslovnih partnera o sniženjima cijena pojedinačnih proizvoda ili cijelog brenda, kao i povećati broj nagradnih igara u kojima pratitelji mogu učestvovati.

Instagram reels

U drugoj polovini 2023. godine, planiramo pokrenuti novu mogućnost za predstavljanje brenda Galas i proizvoda iz Galas asortimana, ali i promociju brendova poslovnih partnera. Na taj način uticat ćemo na povećanje broja pratitelja, ali i ponuditi potpuno novu uslugu oglašavanja i promocije za naše poslovne partnere, koja će u planskom periodu biti sastavni dio marketinških ugovora. Period od 6 mjeseci 2023. godine, bit će probni period i period potreban za prepoznavanje benefita ovakvog vida oglašavanja, kako za JUAS i korporativni brand Galas, tako i za poslovne partnere, te u konačnici, definisanje prostora za obezbjeđivanje dodatnih prihoda za Ustanovu.

Instagram reels sa svojim alatima omogućuje nam veliku kreativnost kod prezentacije proizvoda ili usluga te samim tim i veću vidljivost među potencijalnom publikom. S obzirom na to da Reels-i mogu biti vrlo zabavni, omogućit će priliku da se lakše približimo i mlađoj publici na Instagamu. Ono što je možda trenutno najveća prednost Instagram Reels-a u odnosu na druge formate koje Instagram nudi, jeste to da Reels-i ostvaruju zaista veliki doseg ljudi i mnogo brže mogu postati viralni u odnosu na klasičnu video objavu.

Planirano je da se u kratkim jednominutnim reels-ima odabrane magistre farmacije obrate pratiocima društvenih mreža, sa informacijama i savjetima na određenu temu, uz preporuke za korištenje pojedinih odabranih proizvoda ili brendova, sa fokusom na promociju Galas proizvoda. U obraćanjima farmaceuta koristile bi se aktuelne i za pratiocce zanimljive teme. Emitovanje Reels-a bi se vršilo kontinuirano, npr. petkom, te bi se isti share-ovao putem storry-a u toku naredne sedmice, sve do postavljanja novog Reels-a. Ovi kratki korisni i zanimljivi Reels-i će se snimati u jednoj od naših apoteka (npr. Centralnoj apoteci), ili na nekoj drugoj lokaciji u zavisnosti od eventualnih zahtjeva poslovnih partnera (kada je riječ o Reels-ima kao dodatnoj stavci marketinških ugovora za poslovne partnere).

Promocije poslovnih partnera u JUAS

Promocije različitih brendova u prodajnim jedinicama JU "Apoteke Sarajevo zainteresovanim pacijentima/kupcima pružaju različite benefite, kao što su: korištenje besplatnih usluga screening mjerenja i stručnih savjetovanja, realizacije kupovine po sniženim cijenama, poklanjanja gratis proizvoda, degustacijama različitih proizvoda...

U 2023. godini Odjel marketinga će u saradnji sa poslovnim partnerima nastojati dogovoriti zajedničke akcije, koje bi podrazumijevale pozicioniranje brendiranih štandova poslovnih partnera u i ispred apoteka, gdje bi za realizovane račune u odabranim apotekama pacijenti/kupci dobijali besplatne proizvode, i druge promotivne materijale...

Također, u 2023. godini planiramo intenzivirati promociju asortimana proizvoda Galas u apotekama, gdje će magistra farmacije (iz Odjela marketinga) obavljati aktivnu promociju asortimana Galas proizvoda u apotekama, prema unaprijed definisanom mjesečnom rasporedu. U sklopu navedene aktivnosti promocije proizvoda Galas asortimana, magistra farmacije bi u apoteci, uz posebno osmišljen Galas kutak (Galas štand), obavljala uslugu određivanja tipa kože uz pomoć aparata API 100 Skin, te po dobijenim rezultatima, davala stručne preporuke za

adekvatnu primjenu određenih Galas proizvoda. Također, u sklopu ove aktivnosti bi pacijenti/kupci nakon obavljene kupovine po preporuci magistre farmacije tokom pregleda, uz prikaz realizovanog/ih računa, na poklon dobijali brendirane Galas poklone/testere ili druge kozmetičke predmete. Galas promocije u apotekama bi uključivale i intenzivnu promociju benefita Galas loyalty programa, gdje bi svaki pacijent/kupac na poklon dobio Galas loyalty karticu uz uputu za korištenje.

Otvaranje novih specijalizovanih shop-ova

U postojećim prostorijama JUAS na adresi Bravadžiluk/Obala Kulina bana br. 40 (lokalitet Pharm shopa Bašćaršija) i Zagrebačka br. 27 (lokalitet Pharm shop-a Kovačići) izvršiti otvaranje dva specijalizovana shopa.

Jedan od pomenutih lokaliteta bio bi baziran na zdravoj ishrani, namirnicama bez šećera, bez glutena, bez vještačkih zaslađivača i bez vještačkih boja. Pokretanjem rada ovako specijalizovanog shopa ističe se i u fokus stavlja značaj vođenja zdravog načina života i usvajanje zdravih životnih navika.

Na drugom lokalitetu planirano je pokretanje shopa baziranog isključivo na prodaji i pomociji velikog broja proizvoda/preparata namijenjenih za poseban tretman i njegu kose, kože i noktiju (Beauty Shop).

Kroz oba shopa provodile bi se redovne akcije, besplatno stručno savjetovanje za pacijente od strane magistara farmacije JUAS. U zavisnosti od interesa sugrađana, na pomenutim lokacijama i prema definisanim terminima bilo bi dostupno savjetovanje sa specijalistima iz oblasti nutricionije, dermatologije, kozmetologije, a po potrebi i druga različita savjetovanja za pacijente. Za realizaciju navedenih aktivnosti iskoristili bi sav raspoloživi potencijal za promociju dostupnosti ovih usluga, kako putem društvenih mreža, tako i putem printanih, elektronskih i digitalnih medija (u skladu sa aktuelnim ugovorima o oglašavanju).

Vanjski portali i police

U skladu sa potpisanim marketinškim ugovorima sa poslovnim partnerima za 2023. godinu, Odjel marketinga će izvršiti pozicioniranje proizvoda i brendova u apotekama, za sve poslovne partnere sa kojima su ugovorima definisane stavke „pozicioniranje proizvoda na policama u apotekama“. Kroz navedenu aktivnost bit će dogovorena i sva dodatna pozicioniranja u apoteci, u vidu brendiranih stalaka, stalaka za recepturom ili odabranih pozicija unutar apoteke koje su pogodne za pozicioniranje. Poslovni partneri će u sklopu marketinških ugovora za 2023. godinu biti u prilici definisati postavljanje reklama na portalima apoteka JUAS. Odjel marketinga će u svakom trenutku imati informacije i voditi evidenciju o raspoloživosti i zauzeću polica i portala za poslovne partnere, te sa dobavljačima i poslovnim partnerima koordinisati i definisati pozicioniranje reklama na vanjskim portalima odabranih apoteka. Koordinisanje i definisanje obuhvatit će uključenost Odjela marketinga u sve segmente, od samog dogovora o odabiru reklame, do njenog postavljanja na portale. O svim zakupljenim policama i portalima Odjel marketinga vodi i vodit će evidenciju, te ažurirati istu u skladu sa nadolazećim dogovorima.

U 2023. godini kolege iz Odjela marketinga će sa svakim pojedinačnim poslovnim partnerom obaviti obilazak svih apoteka u kojima su ugovorom definisane stavke pozicioniranja proizvoda na policama. Izlaskom na teren omogućit će se lakše pozicioniranje proizvoda poslovnim partnerima, precizno dogovaranje i ispunjavanje njihovih zahtjeva, te po obavljenom poslu izvršiti fotografisanje rezervisanih polica. Ovakve fotografije će se označavati i elektronskim putem dostavljati poslovnom partneru na usaglašavanje. Po potvrdi ispravnosti definisanih pozicija označene fotografije će se pohranjivati u pripadajuće CATMAN-e poslovnog partnera za 2023. godinu.

Odjela marketinga će nakon prethodno izvršenih aktivnosti biti prisutne u apoteci prilikom pozicioniranja određenih proizvoda i brendova, te na licu mjesta izvršiti ponovno fotografisanje. Također, vodiće se evidencija sa fotografijama zakupljenih, brendiranih polica nakon pozicioniranja kako bi u svakom trenutku imali uvid o pozicioniranim proizvodima i kako se ne bi odstupilo od prethodno dogovorenih pozicija, te kako bi pratili da izmjene na policama i portalima ne narušavaju kompletan izgled apoteke.

Za svakog pojedinačnog poslovnog partnera će se voditi posebna evidencija o zauzeću polica i portala apoteka, vodeći računa o roku važenja ugovora, te pratiti i dogovarati sa poslovnim partnerima sve druge aktivnosti i pojedinosti u toku godine.

Ciljano, aktuelno i sezonsko pozicioniranje pojedinačnih proizvoda i odabranih brendova poslovnih partnera

Odjel marketinga kao novu aktivnost kroz pozicioniranje proizvoda i brendova na policama apoteka planira proširenje navedene usluge koju će poslovni partneri također imati mogućnost definisati prilikom sklapanja godišnjih marketinških ugovora kroz aktuelna, ciljana i sezonska pozicioniranja. Navedeno važi za sve poslovne partnere, a u skladu sa namjenom različite grupe proizvoda ili brendova.

Praćenje i pozicioniranje proizvoda prema navedenoj podjeli bi vršio Odjel marketinga, o čemu bi blagovremeno i na vrijeme izvještavali poslovne partnere, a navedenu uslugu dodatno naplaćivali kroz marketinške ugovore sa poslovnim partnerima.

Akcije sa poslovnim partnerima

U 2023. godini planiramo intenzivirati aktivnosti u saradnji sa poslovnim partnerima na način da će poslovni partneri za pacijente/kupce JUAS obezbijediti veći udio "vrijednijih poklona" za realizaciju definisanih iznosa na računu. Plan je da se na odabranim lokacijama (apotekama) periodično pozicioniraju brendirani štandovi poslovnih partnera na kojima će pacijenti/kupci uz priloženi račun na kojem se nalaze proizvodi brenda čiji predstavnici imaju pozicioniran štand, moći ostvariti benefiti u vidu poklona ili gratis proizvoda. Prilikom ovakvih aktivnosti i JUAS sa brendom Galas bi imao brendirani štand gdje bi naknadno definisali šta bi pacijenti/kupci mogli dobiti kao gratis.

Obilježavanje 30 godina Galenskog laboratorija Galas

Povodom obilježavanja 30. rođendana Galenskog laboratorija Galas, Odjel marketinga planira redizajn postojećeg loga Galas, koji će pratiti aktuelne trendove ispisa koje karakteriše

minimalizam i jednostavnost. JUAS će u tekućoj godini upriličiti event povodom obilježavanja jubileja, dok će druge aktivnosti i planovi unutar Ustanove biti u znaku naše tridesetogodišnjice. U sredstvima javnog informisanja ćemo u kontinuitetu tokom 2023. godine javnost upoznati sa značajem našeg jubileja, kako za struku i JUAS, tako i za naše sugrađane.

Uvođenje nove linije proizvoda u asortiman proizvoda Galas

U 2023. godini predlažemo uvođenje novih proizvoda, odnosno širenje Galas asortimana proizvoda, u skladu sa objektivnim mogućnostima za širenje portfolia. Odjel marketinga bi pristupio procesu istraživanja tržišta i u formi izvještaja isti dostavio na razmatranje menadžmentu Ustanove.

Prije donošenja konačne odluke o uvođenju navedenih proizvoda, Odjel marketinga bi sproveo detaljnu evaluaciju opravdanosti uvođenja sa aspekta marketinga (istraživanje tržišta, analiza tržišta, analiza konkurentskih proizvoda i pozicioniranje na tržištu, kao i projekcija cijena) u trećem kvartalu (Q3) tekuće godine, kojim bi predstavili opravdanost i prihvatljivost njihovog uvođenja.

Tester Galas kozmetička linija krema

Kao i prethodnih godina i u 2023. godini vršiti ćemo promovisanje brenda Galas kroz uvođenje testera koji će se odnositi prvenstveno na kozmetičku liniju krema. Ovaj oblik promotivnih pakovanja će u značajnoj mjeri doprinjeti povećanju iskustava prilikom korištenja Galas proizvoda. Navedena promotivna pakovanja možemo koristiti kako bi pacijente kupce dodatno upoznali sa asortimanom proizvoda Galas.

Povratna ambalaža

Jačajući svijest o značaju očuvanja okoline, kao društveno odgovorna Ustanova, omogućili bi 10% popusta na kupovinu Galas kozmetičke kreme za pacijente/kupce koji prilikom kupovine donesu praznu ambalažu (staklenu kutijicu) bilo koje Galas kozmetičke kreme. Jedna prazna kutijica omogućila bi popust od 10% za jednu novu kremu.

Rinfuzno pakovanje

Odjel marketinga u 2023. godini, prateći trendove sa aspekta zaštite okoliša i ušteda za pacijente/kupce, planira mogućnost uvođenja rinfuzne kupovine krema. Nakon što bi se razmotrila mogućnost prodaje Galas kozmetičkih krema u rinfuznom pakovanju od strane stručnog tima galenskog laboratorija radi stabilnosti krema i menadžmenta u pogledu isplativosti i mogućnosti realizacije, ovu uslugu bi implementirali u pet odabranih apoteka. Prilikom dolaska u apoteku pacijent/kupac bi bio u mogućnosti da donese svoju praznu, staklenu primarnu ambalažu u koju želi dopuniti odabranu Galas kozmetičku kremu. Staklena primarna ambalaža bi se sterilizovala od strane stručnog osoblja te punila kremom po želji pacijenta. Na ovaj način bi pacijenti/kupci bili u mogućnosti da po nižoj cijeni dobiju svoju preferiranu Galas kozmetičku kremu. Sve prednje navedeno planirano je u saradnji i pod nadzorom Odjela za istraživanje i razvoj, a kako bi se našim pacijentima/korisnicima usluga osigurao najbolji kvalitet.

Oglašavanje

- Intenzivno oglašavanje putem društvenih mreža sa pojačanim sponzorisanim objavama i reels-ima, jačajući na taj način svijest o značaju preventivnog djelovanja u sprječavanju nastanka bolesti, u provođenju zdravih životnih navika i zdrave ishrane, pokazujući na taj način stalnu brigu o našoj široj zajednici, kao društveno odgovorna Ustanova
- Nastaviti i intenzivirati obilježavanje značajnih dana u zdravstvu - sa ciljem jačanja svijesti o značaju zdravlja i prevencije od nastanka bolesti
- Povećanje broja pratitelja na društvenim mrežama za 30%, kao i povećanje interakcije na istim
- U fokus marketinških aktivnosti staviti promociju zdravlja i prevenciju nastanka bolesti, jačajući profesionalnu ulogu farmaceuta sa akcentom da naše stručno osoblje radi sa pacijentima i za pacijente sa ciljem adekvatnog provođenja farmakoterapije i suzbijanja nastanka oboljenja
- Kroz niz sinhronizovanih marketinških aktivnosti nastaviti isticati ključnu ulogu prodajnog osoblja, kao dijela ukupne ponude/apotekarske usluge
- Kontinuirano jačanje i razvijanje uslužne djelatnosti, stavljajući u fokus zadovoljne pacijente/kupce, i pažljivo osluškivanje njihovih potreba i želja, sa stalnom težnjom da se nadmaše iste
- Nagrađivanje vjernih pacijenata/kupaca kroz nagradne igre na društvenim mrežama, kao i u printanim i elektronskim medijima sa istom ciljnom skupinom
- U okviru Mass Marketinga veliku pažnju nastaviti ćemo posvećivati publicitetu kao osnovnom i najaktivnijem vidu promocije
- Provođenje svih marketinških aktivnosti za intenziviranje promocije osnovnih konkurentskih prednosti JUAS – Dežurne apoteke i Call centar
- Ciljano i tematski realizovati potpisane ugovore za oglašavanje u printanim, elektronskim i digitalnim medijima u 2023. godini

Informativni Call centar

Informativni Call centar je odgovornost magistara farmacije, koji su kao visoko stručan kadar kontinuirano na raspolaganju pacijentima i građanima za sva pitanja koja se odnose na pravilnu i racionalnu upotrebu lijekova, interakcije i neželjene efekte, kao i upite koje se odnose na dostupnost lijekova na tržištu. Call centar će kao i do sada nastaviti saradnju sa ljekarima i ostalim zdravstvenim radnicima, kako bi zajedno kvalitetno odgovorili zahtjevima pacijenata i na taj način promovisali zdravlje, etiku i povezanost zdravstvenog sistema i društva. Instaliranjem chat platforme, omogućena je brza i efikasna komunikacija sa našim pacijentima/klijentima.

Planirane aktivnosti:

- Pružanje usluge na osnovu eksternih telefonskih poziva pacijenata u vezi dostupnosti lijekova u JUAS (info pitanja pacijenata)
- Pružanje usluge na osnovu eksternih telefonskih poziva pacijenata u vezi pružanja stručnog savjeta pacijentima, a koje se najčešće odnose na interakcije lijekova, nuspojave i prijedloga rješavanja neželjenih dejstava
- Pružanje usluge na osnovu eksternih telefonskih poziva ljekara iz zdravstvenih ustanova svih nivoa u vezi dostupnosti lijekova (novi lijekovi, lijekovi koji nisu u prometu u BiH, postupak registracije itd.) - (info pitanje zdravstvenih radnika)
- Pružanje usluga na osnovu internih poziva (unutar organizacionih jedinica/apoteka) prema Call centru u vezi dostupnosti lijeka na tržištu lijekova BiH, te dostupnosti o informacijama za iste. Takvi pozivi se najčešće odnose na lijekove koji se nalaze u prometu u BiH ,a nisu registrirani (lijekovi koji se nalaze povremeno na tržištu BiH, te su uvezeni interventno) ili lijekovi koji se nalaze u postupku obnove registracije
- Pružanje usluga, a koje se odnose na kontinuirano praćenje Chat na platformi JUAS sa postavljenim upitima korisnika/pacijenata

8.1.3. Odjel nabavke

Odjel nabavke, ima za cilj u narednoj godini raditi na optimizaciji poslovnih procesa. JUAS ima ukupno 47 apoteka, ogranaka i depoa, te strateškim rasporedom poslovnih jedinica obezbjeđuje potrebe stanovništva za lijekovima, medicinskim sredstvima, te drugom robom kojom prometuje, kao i uslugama koje naši timovi pružaju. Obzirom na veliki broj poslovnica, te širok spektar dobavljača i proizvođača, neophodno je konstantno usavršavati poslovne procese kako bi se ostvario najbolji učinak i benefit za Ustanovu. Potrebe apoteka se mijenjaju u skladu sa trendovima tržišta, što je potrebno pratiti na dnevnom nivou, te uz adekvatnu komunikaciju sa proizvođačima, dobavljačima kao i apotekama, odgovarati na zahtjeve u optimalnom roku i na najbolji način.

Tokom 2023 godine Odjel nabavke planira sljedeće:

- Uz saradnju sa Sektorom za informacione tehnologije usavršavanje performansi sistema koje će omogućiti bržu i tačniju komunikaciju sa apotekama i dobavljačima
- Održavanje lagera na optimalnom nivou uz kontinuirano praćenje zaliha
- Kontinuirano ažuriranje i praćenje ispravnosti šifrnika
- Kontrola nabavnih i maloprodajnih cijena i uslova
- Praćenje i realizacija dodatno boniranih ponuda dobavljača i proizvođača u saradnji sa Odjelom prodaje.
- Prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog i infektivnog otpada u skladu sa Pravilnikom

- Plan sanacije prostora za skladištenje

Usavršavanje performansi sistema koje će omogućiti bržu i tačniju komunikaciju sa apotekama i dobavljačima

U proteklom periodu je intenzivno rađeno na korekcijama i ispravnosti šifrnika, te uparivanju istog sa dobavljačima. U narednom periodu je planirana implementacija sistema narudžbi koji bi na osnovu usklađenih šifrnika automatizirao obradu narudžbe te ostvario direktnu vezu za dobavljačima, pri čemu bi sam proces slanja narudžbe i dobivanja odgovora na istu bio višestruko ubrzan, što bi u konačnici pospješilo cijeli proces. Navedeni plan je potrebno uskladiti sa sistemima dobavljača.

Održavanje lagera na optimalnom nivou uz kontinuirano praćenje zaliha

U skladu sa poslovnom politikom JUAS planirano je praćenje lagera na dnevnom i sedmičnom nivou. Prilikom realizacije narudžbi apoteka, vrši se analiza artikala koji opterećavaju lager pri čemu se narudžba prema dobavljačima za navedene artikle koriguje, a apoteke se upućuju na relokaciju takvih roba. Osnovni cilj je restrukturirati lager, smanjiti dane vezivanja te stvoriti kurentan lager koji je preduslov dobrog i profitabilnog poslovanja. U vezi sa gore navedenim fokus Odjela za nabavku jeste permanentno obezbijediti i zadovoljiti potrebe krajnjih korisnika naših usluga uz optimalne uslove kako za pacijenta tako i za JUAS. Proces optimizacije lagera se vrši uz kontinuiranu saradnju sa Odjelom prodaje koji prema potrebi preusmjeravaju fokuse prodaje u potrebnom smjeru.

Kontinuirano ažuriranje i praćenje ispravnosti šifrnika

Tačnost podataka je elementarna polazna tačka svih planova, ugovora , kao i praćenja realizacije dogovorenih boniteta.

Vjerodostojnost izvještaja koji se generiraju iz Centralnog šifrnika JUAS je od krucijalnog značaja za planiranje i analizu poslovanja JUAS. Tačnost matičnih podataka, njihova nadogradnja i sinhronizacija sa podacima ALMBIH-a, a koji su s druge strane podložni stalnim promjenama, kontinuiran je i dinamičan postupak. Ažuriranje matičnih podataka se vrši na dnevnom nivou i podrazumijeva kontinuirano prikupljanje i provjeru tačnosti prikupljenih informacija. Svakodnevno se vrši ulistavanje matičnih podataka za nove proizvode, te otvaranju šifri za iste unutar Centralnog šifrnika. Također svakodnevno se vrši i deaktiviranje postojećih šifri koje se ne koriste duži period. Ovakav vid upravljanja matičnim podacima ima za svrhu lakše i preciznije praćenje i analizu poslovnih procesa, što je za JUAS koja ima 47 poslovnih jedinica od krucijalne važnosti, te ćemo sa istim nastaviti i u planskom periodu.

Kontrola nabavnih i maloprodajnih cijena

Obzirom na veliki broj poslovnih jedinica te nestabilnost tržišta kada su cijene u pitanju, od izuzetne važnosti je konstantna kontrola u ovom segmentu nabavki. Uz saradnju sa Sektorom za informacione tehnologije je realizirano poređenje nabavnih cijena se referalnim, najnižim cijenama kao i prethodnim cijenama koje je dobavljač fakturisao. Budući da sam proces narudžbe ima više segmenata, tako se i kontrola cijena sprovodi na nekoliko ključnih tačaka. Prvu kontrolu rade referenti i stručni saradnici za nabavku koji uz monitoring stručnog saradnika za obradu šifrnika i rukovodioca Odjela nabavke procjenjuju dalje korake prilikom neodgovarajuće cijene u odgovoru na narudžbu. Sljedeća kontrola se vrši u fakturnom odjelu prilikom zaduživanja apoteka. U slučaju da se desi odstupanje u bilo kojem smislu, stručni saradnik za obradu šifrnika vrši analizu uzroka promjene cijene na osnovu čega se odlučuje o daljem postupanju, nivelaciji cijene ili povratu dobavljaču.

Naredni korak kontrole cijena je kontrola maloprodajne cijene koja je neminovna obzirom na promjene cijena na tržištu. Obzirom na veliki lanac apoteka ogranaka i depoa unutar naše jedinstvene ustanove, od izuzetne važnosti je unificiranje MPC prema krajnjem kupcu. Prilikom ovog procesa je od ključnog značaja procijeniti opravdanost nivelacije, te u slučajevima korekcije obavezno voditi računa o zatečenom lageru. Navedeni poslovni proces stavlja pod kontrolu negativan efekat nivelacije, te u određenoj mjeri amortizuje promjene koje se na tržištu dešavaju.

Praćenje i realizacije dodatno boniranih ponuda dobavljača i proizvođača

Poseban fokus je na nabavkama koje se vrše prema najpovoljnijim uslovima na tržištu. Nakon sklapanja ugovora gdje je fokus menadžmenta iskoristiti potencijal velikog broja poslovnih jedinca te obezbijediti najbolje uslove na tržištu, na dnevnom nivou se vrši praćenje dostavljenih posebno boniranih ponuda. Istovremeno, se prate i realizacije potpisanih ugovora i protokola u zadanom periodu. Potrebe apoteka se analiziraju, vodeći računa o sezonalnosti, rokovima upotrebe, kao i trenutnim potrebama tržišta. Nakon sprovedenih analiza te usaglašavanja prijedloga rukovodioca Odjela nabavke i rukovodioca Odjela prodaje vrši se realizacija ponuda kroz koje će JUAS ostvariti dodatni benefit. Na ovaj način se obezbjeđuju traženi proizvodi (lijekovi, dodaci prehrani, medicinska sredstva.. te ostali artikli kojima apoteke prometuju) uz najpovoljnije uslove, te se maksimalno koriste kapaciteti posebnog boniranja u svrhu poboljšanja poslovanja JUAS.

Prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog otpada u skladu sa Pravilnikom

Uz saradnju sa Odjelom za istraživanje i razvoj i Sektorom za pravne poslove, a prema dogovorenoj dinamici se planira prikupljanje farmaceutskog otpada iz poslovnih jedinca na zbirno

mjesto. Nakon adekvatnog skladištenja te specifikiranja prikupljenog otpada, pristupit će se zakonom propisanoj proceduri i konačnom uništavanju.

Plan sanacije prostora lagera

U narednom periodu je planirano započeti sa sanacijom poslovne zgrade u kojoj bi u skladu sa zakonskom legislativom i dobrom distributivnom praksom (GDP) bio uspostavljen lager.

8.1.3.1. Odjeljenje logistike

Odjeljenje logistike u planskoj 2023. godini planira provoditi sljedeće aktivnosti:

- Rad i učešće u planiranju budžeta i plana javnih nabavki za 2023. godinu iz oblasti logističke podrške – održavanje i zaštita objekata, sredstava i opreme, roba široke potrošnje, kancelarijskog potrošnog materijala, sredstava za održavanje higijene
- Praćenje plana javnih nabavki koje uključuje iniciranje pokretanja postupka javne nabavke prema planu i potrebi, praćenje objave i toka javne nabavke, realizacija i praćenje potpisanih ugovora
- Koordinacija održavanje objekata-poslovnih jedinica, građevinsko-zanatski, elektro - instalaterski radovi, molersko-farbarski i vodo-instalaterski radovi
- Koordinacija nabavka, održavanje i servisiranje klima uređaja, plinskih i električnih bojlera
- Izrada novog glavnog projekta za plinske instalacije u apoteci Bašćaršija i apoteci Ilidža, u cilju izmještanja plinskih bojlera iz podrumskih prostorija
- Izrada i ugradnja plinskih instalacija prema izmijenjenim glavnim projektima za apoteke Bašćaršija i ilidža
- Koordinacija kontrole, pregleda i mjerenja ispravnosti elektroinstalacija u objektima
- Koordinacija i kontinuirana saradnja sa upraviteljima u cilju rješavanja problema vezanih za zajedničke dijelove objekata i instalacija u skladu sa zakonom, pri čemu izdvajamo realizaciju sanacije kompletnog krova i dimnjaka na objektu apoteke Visoko
- Koordinacija opravke, baždarenja farmaceutskih vaga i druge opreme za mjerenje, kao i obezbjeđenje certifikata za iste
- Kupovina novih farmaceutskih vaga i druge opreme za mjerenje i obezbjeđenje certifikata za iste
- Obezbjeđenje efikasnog vođenja skladišta nemedicinskih materijala
- Koordinacija praćenja usluga deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije – plan i evidencija.
- Nabavka i distribucija osnovnih sredstava, sitnog inventara, potrošnog materijala i usluga, u skladu sa potpisanim ugovorima. Kreiranje narudžbenica prema dobavljačima i obavljanje logističke verifikacije, knjiženje - odlaganja faktura i druge dokumentacije za nabavku svih nemedicinskih potrošnih i osnovnih-stalnih sredstava, uz punu saradnju sa Sektorom za finansije i računovodstvo

- Koordinacija održavanja alarmnih, protuprovalnih i protupožarnih sistema i sistema video nadzora; obezbjeđenje potrebnih certifikata o izvršenim redovnim tehničkim pregledima, praćenje i evidencija iz oblasti fizičke i elektronske zaštite objekata
- Koordinacija aktivnosti vezanih za nabavku usluga izrade projekta sistema tehničke zaštite, procjene ugroženosti i elaborata o zaštiti objekata
- Aktivnosti na provođenju i poštivanju Zakona o zaštiti na radu
- Koordinacija i saradnja sa Zavodom za javno zdravstvo, organizacija sanitarnih pregleda uposlenika
- Koordinacija obuke uposlenih o protupožarnoj zaštiti. Redovni 6-mjesečni pregledi i servisiranje PP aparata i opreme za zaštitu od požara
- Koordinacija obuke uposlenih o zaštiti na radu
- Prijava povreda na radu i profesionalnih oboljenja i praćenje evidencije
- Održavanje vozila - redovna i vanredna servisiranja i popravke, tehnički pregledi, registracije i osiguranja. Evidencija i izdavanje putnih naloga. Praćenje potrošnje goriva i maziva - izrada izvještaja. Praćenje tehničke dokumentacije vozila. Praćenje tehničke ispravnosti vozila i potrebne opreme - izrada izvještaja. Održavanje čistoće vozila (usluga eksternih dobavljača)
- Učešće u realizaciji godišnjeg popisa inventara
- Izrada analiza i izvještaja o funkcionisanju odjeljenja

Zadatak Odjela logistike jeste organizacija cjelovite logističke podrške svim organizacionim jedinicama i administrativnim službama JUAS. Realizacija budžeta kroz kretanje materijala, proizvoda, roba i usluga u fizičkom, informacionom i organizacionom pogledu.

8.1.4. Odjel za istraživanje i razvoj

Ključni zadaci Odjela za istraživanje i razvoj u 2023. godini su:

- kontinuirano praćenje uspostavljenog Sistema sigurnosti i kvaliteta u JUAS implementiranim AKAZ certifikacijskim standardima i ISO standardima u svim poslovnim jedinicama (kroz interne audite i praćenje parametara kvaliteta);
- prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog otpada nastao u JUAS, kao i prikupljanje farmaceutskog otpada od građana u planskom periodu u suradnji sa Sektorom za pravne poslove (inicijativa za akciju prikupljanja otpada od građana ili izrada plana za naredne godine);
- analiza trenutnog asortimana Galas i ispitivanje novih mogućnosti za unapređenje poslovanja i strateško upravljanje, te eventualno proširenje asortimana;
- saradnja sa vanjskim institucijama.

Kontinuirano praćenje uspostavljenog sistema sigurnosti i kvaliteta u JUAS u svim apotekama na nivou Ustanove:

- provesti interni audit po Planu internog audita za 2023.godine, te sublimirati podatke dobijene od Komisije za unutrašnji nadzor JUAS i Komisije za kvalitet JUAS
- izraditi novi Plan upravljanja rizikom na nivou JUAS, koji će biti kompilacija identificiranih rizika u 2023. godini iz svih OJ JUAS. Kategorizirati rizike prema sektorima/odjelima, te pristupiti rješavanju rizika u skladu sa mogućnostima
- praćenje realizacije i ažuriranje uspostavljenog plana integriteta Ustanove
- provesti godišnje obavezne edukacije – iz kontrole infekcije, sterilizacije i zbrinjavanja farmaceutskog otpada
- saradnja sa ostalim Sektorima/odjelima u provođenju edukacija za novouposlene, kako bi se upoznali sa organizacionom strukturom, postavkama i poslovnom strategijom Ustanove
- saradnja sa apotekama i AKAZ-om u vezi nenajavljenih nadzornih audita od strane vanjskih ocjenjivača AKAZ-a
- na mjesečnom nivou pratiti obavezne indikatore izvedbe za sve apoteke, na osnovu kojih će se izraditi finalni izvještaj za 2023.godinu i biti poslan AKAZ-u do kraja marta 2023. godine
- izrada procedura prema potrebama i zahtjevima Ustanove (upravljanje i arhiviranje dokumentacije, morfin, nemedicinski otpad, reklamacije, i sl.)
- revidiranje i korigovanje postojećih procedura prema potrebama radnih procesa;
- aktivno će se i u narednom periodu raditi na osiguranju uspostavljanja i održavanja sistema farmakovigilancije, kroz unaprjeđenje skupa aktivnosti vezanih za otkrivanje, razumijevanje, procjenu, prevenciju i postupanje u slučaju neželjenih dejstava lijekova i novih saznanja o štetnosti primjene lijekova
- planirano je kontinuirano raditi na procjeni omjera rizika i koristi primjene lijekova, s ciljem povećanja dostupnosti i djelotvornosti lijekova pacijentima, kao i u cilju zaštite javnog zdravlja.

Ostale redovne aktivnosti iz segmenta uspostavljenog sistema kvaliteta i sigurnosti u JUAS:

- Pratiti sve evidentirane **incidentne situacije** koje se tiču pacijenata, uposlenika, tretmana, zadataka, radnog okruženja, organizacije i menadžmenta. Analizira u skladu sa SOP-om o prijavi incidentnih situacija.
- Pratiti sve prijave **problema s lijekovima i receptima**, i to:
 - prijave sumnje u kvalitetu lijeka i ostalih proizvoda, uključujući i vlastite Galas proizvode
 - prijave sumnje na falsifikat recepta

- prijave neželjenih djelovanja lijeka, uključujući i vlastite Galas proizvode
 - provođenje dodatnih mjera opreza za pojedine lijekove ili grupe lijekova, po uputama Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH (ALMBiH)
 - povlačenje lijekova s tržišta različitih proizvođača, po eventualne uputama ALMBiH
- a sve u skladu sa definisanim SOP-ovima.

- Pratiti **zadovoljstvo pacijenta/korisnika usluga JUAS**, i to na osnovu:
 - spontanih izvještaja s terena u vidu prigovora, pohvala, sugestija, a u saradnji sa Komisijom za prigovore pacijenata JUAS, tokom godine
 - provedene ankete o ispitivanju zadovoljstva pacijenata/korisnika JUAS (izvršiti formalno ispitivanje zadovoljstva pacijenata/korisnika u svim poslovnim jedinicama, putem ankete i definisane procedure)

Izraditi finalni izvještaj o zadovoljstvu pacijenata/korisnika usluga JUAS.

- Provesti ispitivanje o **zadovoljstvu uposlenika**, kroz anonimnu on-line anketu namijenjenoj svim uposlenicima JUAS, a pomoću koje uposlenici mogu slobodno izraziti svoje stavove. Ispitivanje provesti u saradnji sa Sektorom za informacione tehnologije
- Provesti korektivne mjere sa posljednjeg ISO nadzornog audita iz decembra 2022. godine., te pripremiti Ustanovu za novi nadzorni audit

Prikupljanje i zbrinjavanje farmaceutskog otpada nastao u JUAS, kao i prikupljanje farmaceutskog otpada od građana:

- koordinacija svih odjela u procesu prikupljanja **farmaceutskog otpada** iz svih OJ, odjela nabavke i Galasa, nastao u radnim procesima u 2022. godini i njegovo procesuiranje u skladu sa definisanom procedurom
- koordinacija sa Odjelom prodaje u projektu prikupljanja farmaceutskog otpada od građana, u saradnji sa partnerskim kompanijama
- koordinacija sa Sektorom za informacione tehnologije i Odjeljenjem logistike oko zbrinjavanja ostalog nemedicinskog otpada koji nastaje u JUAS, a koji je potrebno predati na uništenje. Usvojiti SOP – zbrinjavanje nemedicinskog otpada.

Analiza trenutnog asortimana Galas:

- analiza postojećeg asortimana, zahtjeve tržišta, te ispitivanje novih mogućnosti u smislu proširenja asortimana kao i generalno unapređenje poslovanja i strateško upravljanje.

Saradnja sa vanjskim institucijama:

- sa nadležnim inspekcijama iz djelokruga poslovanja Ustanove:
 - koordinacija u vezi zbrinjavanja farmaceutskog otpada
- sa Farmaceutskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu i Sveučilišta u Mostaru:
 - koordinacija u obavljanju stručne prakse studenata X semestra Farmaceutskog fakulteta u apotekama
 - koordinacija u obavljanju specijalističkog staža za 2 uposlenice JUAS.
- organizacija učešća farmaceutskog kadra JUAS na eksternim edukacijama – simpozijima, kongresima, stručnim skupovima.

8.1.4.1. Plan rada za Galenski laboratorij „Galas“ 2023. godinu

U pogledu aktivnosti Galenskog laboratorija „Galas“, Plan za 2023. godinu je realizacija plana proizvodnje, kao i nastavak razvojnih procesa u pogledu usklađivanja proizvodnje, radnih procedura, operacija, kao i sistema kontrole kvaliteta u skladu sa smjernicama dobrih proizvodnih, laboratorijskih praksi, te domaće zakonske regulative i regulative Evropske unije. Nastavit će se i sa aktivnostima na unapređenju kvaliteta postojećih formulacija, po potrebi i razvoju novih, a u cilju poboljšanja konkurentnosti na tržištu.

Ključni zadaci:

U cilju postizanja odgovarajućeg kvaliteta poslovanja, proizvodnje, kvaliteta proizvoda i zadovoljenja zahtjeva kupca i tržišta najvažniji planovi Galenskog laboratorija „Galas“ u 2023. godini su:

Proizvodnja

- realizirati plan proizvodnje za 2023.godinu - vlastitu i ugovornu proizvodnju
- kontinuirano raditi na unapređenju kvaliteta postojećih formulacija, kao i razvoju novih
- nastaviti procese studija stabilnosti
- nastaviti procese registracije preparata
- istražiti mogućnost proširenja portfolija Galenskog laboratorija „Galas“.

Osiguranje kvaliteta

- nastaviti procese unaprjeđenja sistema osiguranja kvaliteta
- nastaviti procese unaprjeđenja kontrole kvaliteta sirovina
- nastaviti procese unaprjeđenja kontrole kvaliteta gotovih proizvoda
- nastaviti procese unaprjeđenja procesne kontrole
- nastaviti procese unaprjeđenja GMP
- nastaviti procese unaprjeđenja GLP smjernica
- nastaviti procese unaprjeđenja internog audita

- unaprijediti sistem upravljanja dokumentacijom
- revidirati postojeće Procedure u Galenskom laboratoriju “Galas”
- nastaviti saradnju sa institucijama u cilju vanjske kontrole kvaliteta gotovih proizvoda.

Uposlenici

- nastaviti saradnju sa partnerima i institucijama u pogledu edukacije za uposlenike „Galasa“ iz oblasti uvođenja smjernica dobre proizvođačke prakse (GMP), dobre laboratorijske prakse (GLP) i dobre distributivne prakse (GDP);
- obezbijediti kontinuiranu edukaciju svih uposlenika „Galas“-a, kao osnovni preduslov za budući razvoj;
- organizovati posjete uposlenika JUAS Galenskom laboratoriju „Galas“ u cilju upoznavanja sa svim aktivnostima u radu i napretku koji je postignut.

Ostalo

- unaprijediti sistem nabavke sirovina (*hemikalije, ambalaža*) u cilju racionalizacije troškova, kao i održavanja zaliha sirovina u svakom momentu na optimalnom nivou
- investirati u nabavku nove proizvodne opreme, a u cilju poboljšanja kvaliteta gotovih proizvoda, kao i povećanja kapaciteta proizvodnje
- investirati u nabavku nove opreme za potrebe kontrolno/analitičkog laboratorija, a u svrhu poboljšanja sistema kontrole kvaliteta.

Stručno osoblje, dugogodišnje iskustvo i infrastruktura u Galenskom laboratoriju JUAS osnovni su preduslovi za širenje vlastitog asortimana Galas proizvoda. Korištenje ovog velikog internog potencijala ima realnu osnovu za širenje portfolija Galas i jačanje samog brenda. Vlastiti brendovi (private label) su rastući trend u apotekarskoj maloprodaji i sve više lanaca pokreće robne marke u sferi dermo-kozmetike i dodataka prehrani. Razlozi su rast lojalnosti kupaca, značajno veće profitne margine, smanjene ovisnosti o dobavljačima i niži operativni troškovi.

Zdravlje je oduvijek bilo važno korisnicima usluga. Trend samoliječenja sve je izraženiji, čemu svjedoči podatak da u apoteke dolazi velik broj pacijenata jako dobro upućen u dodatke prehrani koje žele kupiti. Dodatno, pandemija je privukla novu pozornost potrošača i zdravstvenih institucija na zdravlje i promijenila svijest stanovništva o značaju prevencije i očuvanja zdravlja.

Dodaci prehrani zauzimaju važno mjesto u svakodnevnom životu, više od 2/3 odraslih uzima neki oblik dodatka prehrani.

Plan u narednom periodu je jačanje Galas-a kroz uvođenje novih dodataka prehrani, čime bi otvorili mogućnost značajnije zastupljenosti u ovom segmentu prodaje, obzirom da prodaja ovog asortimana godinama bilježi trend rasta.

Pored dodataka prehrani, planirano je i uvođenje sirupa, kapi, ulja, što vidimo kao dodatnu priliku za širenje tržišta i pridobivanje potencijalnih pacijenata/kupaca u ovom segmentu. Važno je istaknuti činjenicu da postoji veliki prostor na tržištu za ovakvu vrstu proizvoda.

Dakle, u skladu sa strateškim ciljem razvoja vlastitog branda, JUAS u narednom periodu planira u skladu sa zahtjevima tržišta, na osnovu potražnje, analize prodaje dodatka prehrani, obogatiti Galas portfolio sa sljedećim grupama dodataka prehrani :

- Preparati za kosti i zglobove,
- Preparati za imunitet/ vitaminski proizvodi
- Preparati za kardiovaskularni sistem i cirkulaciju, kao i preparati na bazi omega-3 masnih kiselina
- Preparati za respiratorni sistem (sirupi za kašalj na prirodnoj bazi).

Za sve gore predložene preparate provedena je okvirna analiza tržišta, pri čemu je utvrđen realan prostor na tržištu i velika potražnja za ovom vrstom proizvoda.

Zadovoljan pacijent/korisnik usluga je naš konačni cilj, jer isti, između ostalog, determiniše poslovni rezultat naše Ustanove. Upravo iz tog razloga, želje i potrebe pacijenata/korisnika usluga stavljamo, ne samo u centar prodaje i marketing istraživanja, nego i u središte naše sveukupne poslovne aktivnosti. JUAS i dalje mora težiti uspostavljanju partnerskih i dugoročnih odnosa sa svojim pacijentima/korisnicima usluga.

Evidentno je da JUAS ima mogućnost za širenje vlastitog portfolia u skladu sa zahtjevima tržišta i potrebama korisnika naših usluga, te je u toku 2023. godine planirana dodatna evaluacija potencijalnih eventualnih budućih partnera za ugovornu proizvodnju, vodeći se sa zahtjevima kvaliteta u smislu posjedovanja sertifikata standarda dobre proizvođačke prakse, komercijalnim uslovima u smislu najpovoljnije cjenovne ponude, podrške za registraciju dokumentacije, vodeći računa o fleksibilnosti u smislu prilagođavanja veličine serije.

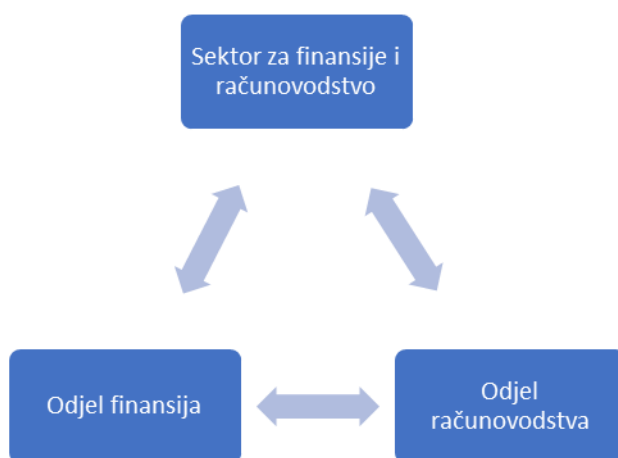
Planirano je uraditi dodatne detaljne analize svih neophodnih faktora, dodatnih oportuniteti od strane Galenskog laboratorija „Galas“, Odjela marketinga i Odjela za prodaju. Na osnovu prikupljenih podataka, utvrdila bi se adekvatna procjena tržišne realizacije novih proizvoda i prihvatanje ponude, koja bi zadovoljavala sve zahtjeve kvaliteta i principe Dobre proizvođačke prakse (DPP), te u skladu sa zahtjevima i potrebama tržišta, a koji se odnose na sastav proizvoda, cijenu, veličinu pakovanja i oblik.

8.2. SEKTOR FINANSIJA I RAČUNOVODSTVA

Sektor za finansije i računovodstvo obuhvata finansijsko upravljanje, računovodstvo i knjigovodstvo i glavna uloga je evidentiranje poslovnih transakcija, planiranje, organizovanje, kontrolu i nadgledanje/praćenje finansijskih sredstava JUAS u skladu sa propisima i Međunarodnim računovodstvenim standardima. Također, Sektor vodi računa o usklađenosti poslovanja s poreznim propisima i drugim relevantnim propisima, pripremu godišnjih izvještaja i obradu plaća zaposlenika, osnovnih sredstava sa poslovnim zadacima kao i usklađenost sa obrtnim sredstvima, upravlja novčanim tokovima, rizicima u cilju povećanja imovine vlasnika i ostvarivanju dobiti, vodi računa o blagovremenom plaćanju obaveza u skladu sa ugovorenim klauzulama, održava trajnu sposobnost kratkoročnog finansijskog poslovanja, ulaganja u materijalnu i drugu imovinu. Sektor se bavi i praćenjem i analizom poslovanja kako bi se osiguralo da poslovanje ide u skladu s planovima te otkrivanjem potencijalnih problema u ranoj fazi.

Sektor za finansije i računovodstvo organizovan je u dva odjela, Odjel finansija i Odjel računovodstva i ključna odgovornost mu je raspoloživost finansijskim informacijama koje će biti podloga za blagovremeno donošenje poslovnih odluka.

Sektor za finansije i računovodstvo provodi aktivnosti sa ciljem unaprjeđenja finansijsko-materijalnog položaja Ustanove, unaprjeđenje postojećih procedura te njihova implementacija u svrhu bolje saradnje sa drugim sektorima i odjelima, za što kvalitetniju podršku menadžmentu JUAS za donošenje i ispunjavanje strateških ciljeva.

Informacioni sistem koji se koristi za evidentiranje poslovnih promjena je Microsoft Dynamics Navision.

8.2.1. Odjel računovodstva

Odjel računovodstva je dio Sektora za finansije i računovodstvo JUAS koji je zadužen za blagovremeno knjiženje poslovnih događaja, obradu finansijskih informacija, a na osnovu kontrolisanih, likvidiranih i odobrenih dokumenata u skladu sa zakonskim obavezama i procedurama, izradu godišnjih obračuna, učestvuje u izradi završnog izvještaja kao i OZU obrazaca za Ministarstvo Zdravstva i Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, koordinacija rada sa drugim sektorima i odjelima u skladu sa prirodom posla koju obavlja.

U sklopu aktivnosti Odjela računovodstva u planskoj godini, nastaviti ćemo sa sljedećim aktivnostima:

Obrada i evidentiranje poslovnih događaja

- knjiženje i kontrola podataka knjiženih u glavnu knjigu na dnevnom nivou
- kontrola dokumenata poslovnih jedinica
- prikupljanje rekapitulacija međuskladišnica, nivelacija, magistralnih i galenskih priprema
- knjiženje razgraničenih prihoda i troškova
- izdavanje faktura za ZZO KS, marketing usluge i KO za osporene recepte
- obračun amortizacije i aktivaciju imovine po računima nabavke.

Obračun i izvještavanje

- obračun prihoda po osnovu donirane imovine
- obračun pripadajućeg prihoda po osnovu doznačenih sredstava za nabavku imovine
- obračun članarina za turističke zajednice
- primjena MSFI 16 u JUAS-u po mjestima troška, u skladu sa pojedinačnim otplatnim planovima
- obračuni osnovice za PDV na škart
- godišnje kreiranje obrazaca finansijskih izvještaja
- kreiranje PDV prijave, Statističkih obrazaca, OZU obrazaca
- prijave poreza na dobit, Obračuni такси na istaknutu firmu te drugih obrazaca, prijava, izvještaja u skladu sa zakonskim uputama.

8.2.2. Odjel finansija

Odjel finansija je dio Sektora za finansije i računovodstvo JUAS. Odjel finansija odgovoran je za upravljanje finansijskim resursima i osigurava da JUAS ima dovoljno novca za pokrivanje svojih poslovnih potreba. Organizuje i koordinira aktivnosti finansijskog planiranja, uključujući budžet i finansijske prognoze, izvještavanje i kontrolu poslovanja u skladu sa ugovorenim klauzulama. Odjel finansija igra važnu ulogu u uspjehu organizacije, a efikasno upravljanje novcem i finansijama ključno je za dugoročni uspjeh svake organizacije.

U sklopu aktivnosti Odjela finansija u planskoj godini, nastaviti ćemo sa sljedećim aktivnostima:

Obračun i izvještavanje

- Planiranje finansijske strategije: Odjel finansija učestvuje u izradi finansijske strategije koja se temelji na ciljevima i njenim finansijskim potrebama, vrši izradu finansijskih izvještaja, planiranje budžeta, praćenje troškova i prihoda, analizu poslovanja i identifikiranje ključnih performansi i pokazatelja uspješnosti
- Upravljanje novcem: Prati novčane tokove i daje smjernice o upravljanju novca. Prati potraživanja i kontroliše blagovremenu naplatu od kupaca u skladu sa dospjelim potraživanjima
- Obračun plaća i osigurava da su plaće isplaćene blagovremeno i tačno u skladu sa zakonskim i internim propisima.
- Uz obračun plaća, bavi se i praćenjem godišnjih odmora, bolovanja i drugih oblika odsustva, te prilagođava obračun plaća u skladu s tim informacijama. Također je zadužen za izradu svih potrebnih izvještaja i dokumenata koji se odnose na plaće, uključujući obračune plaća, potvrde o dohotku, porezne prijave i izvještaje za socijalna osiguranja
- Cilj ovog odjela je osigurati ažurnost i tačnost informacija o zaposlenicima i njihovim plaćama te ispravnu isplatu plaća, stoga radi u bliskoj suradnji s drugim odjelima
- Odjel finansija nastavlja da pruža podršku menadžmentu u donošenju strateških odluka i upravljanju rizicima kroz analizu finansijskih podataka i poslovnih performansi.

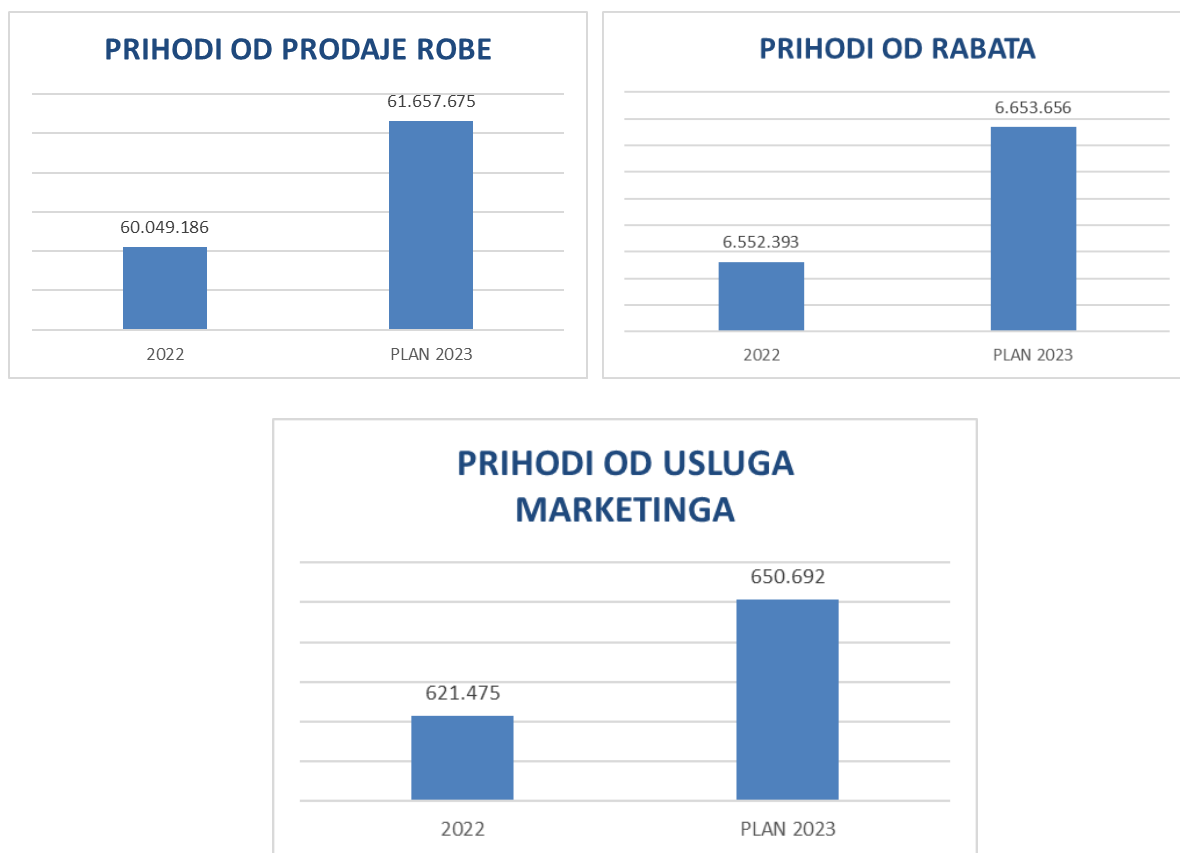
8.2.3. Ključni finansijski pokazatelji

Plan prihoda za 2023. godinu iskazan je u sljedećim tabelama:

Struktura ostvarenih prihoda	2022	PLAN 2023	± (KM)	% PROMJENA	UDIO (%)
Prihodi od prodaje robe	60.049.186	61.657.675	1.608.489	↑ 3%	85,95%
Prihodi od naknada i usluga	2.123.077	2.594.872	471.795	↑ 22%	3,62%
Prihodi od usluga marketinga	621.475	650.692	29.217	↑ 5%	0,91%
Ostali poslovni prihodi	247.517	159.995	-87.522	↓ -35%	0,22%
Finasijski prihodi	28.640	23.350	-5.290	↓ -18%	0,03%
Prihodi od rabata	6.552.393	6.653.656	101.262	↑ 2%	9,27%
UKUPNO PRIHODI	69.622.288	71.740.239	2.117.952	↑ 3,04%	100%

JUAS za 2023. godinu planira povećanje ukupnih prihoda u iznosu 2.117.952 KM ili 3,04% u odnosu na ostvarenje u 2022. godini, a po prihodovnim kategorijama kako slijedi:

- Prihod od prodaje robe povećan je u iznosu 1.608.489 KM ili 3,0%
- Prihodi od rabata povećani su u iznosu 101.262 KM ili 2 %
- Ukupni prihodi od naknada i usluga planirano povećani su u iznosu 471.795 KM ili 22%
- Usluge marketinga povećane su u iznosu 29.217 KM ili 5 %
- Ostali prihodi smanjeni su u iznosu od 87.522 KM ili 35%

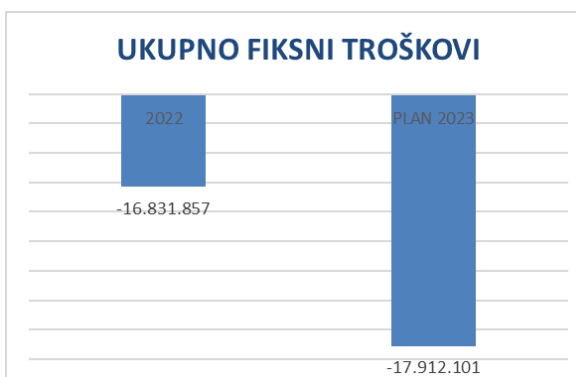
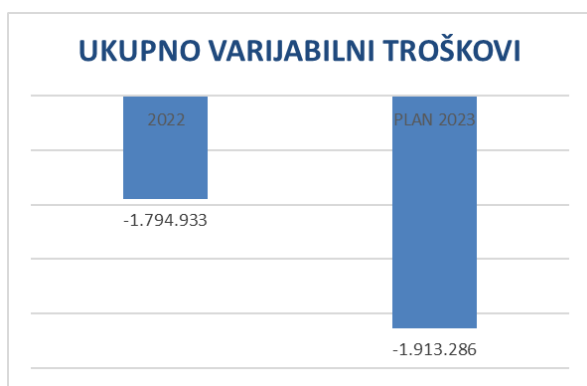
Plan rashoda za 2023. godinu iskazan je u sljedećim tabelama:

Naziv pozicije	2022	PLAN 2023	± (KM)	% PROMJENA
UKUPNO FIKSNI TROŠKOVI	-16.831.857	-17.912.101	1.080.244	↑ 6%
UKUPNO VARIJABILNI TROŠKOVI	-1.794.933	-1.913.286	118.354	↑ 7%
Nabavna vrijednost prodane robe	-49.988.806	-51.360.687	1.371.881	↑ 3%
Amortizacija	-515.383	-554.166	38.783	↑ 8%
UKUPNO RASHODI	-69.130.979	-71.740.239	-2.609.261	↑ 3,77%

Planirano povećanje rashoda srazmjerno prati povećanje prihoda.

JUAS su za 2023. godinu planirale povećati troškove u iznosu 2.609.261 KM ili 3,77 % u odnosu na ostvarenje za 2022. godinu, a po kategorijama kako slijedi:

- Fiksni troškovi planirano povećanje u iznosu 1.080.244 KM ili 6 %
- Varijabilni troškovi planirano je povećanje u iznosu 118.354 KM ili 7%
- Amortizacija planirano je povećanje u iznosu 38.783 KM ili 8 %
- Najveću kategoriju troškova čini nabavna vrijednost prodane robe gdje je planirano povećanje u iznosu 1.371.881KM ili 3%

Sljedeću najveću kategoriju troškova čine plate i troškovi zarada.

Planirano povećanje na ovoj stavci iznosi 1.086.864 KM ili 7 %, što je uvjetovano izmjenama kolektivnim ugovorom, koje podrazumijeva uvećanje koeficijenata složenosti poslova i neto satnice.

Naziv pozicije	2022	PLAN 2023	± (KM)	% PROMJENA
Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	-16.219.737	-17.306.601	-1.086.864	↑ 7%

8.3. SEKTOR ZA PRAVNE POSLOVE

Usaglašavanje općih akata

Sektor za pravne poslove aktivno će učestvovati na izradi općih akata, politika i procedura u JUAS u skladu sa zakonskim propisima.

Slijedom navedenog između ostaloga obavljati sljedeće aktivnosti i radne zadatke:

- Priprema nacрта općih akata, odluka, ugovora i drugih dokumenata JUAS
- Priprema i izrada materijala za sjednice Upravnog i Nadzornog odbora JUAS, u domenu rada Sektora
- Praćenje zakonske regulative i iniciranje usaglašavanja općih akata JUAS
- Izrada svih ugovora koje JUAS zaključuje
- Priprema sporazuma, pisama namjere i drugih akata JUAS
- Praćenje i nadzor pravilnog provođenja ugovora, kao i poduzimanje svih pravnih radnji u vezi sa nastalom posljedicom
- Ažuriranje dokumentacije neophodne za neometano vršenje djelatnosti JUAS
- Izrada odluka po pitanju disciplinske i materijalne odgovornosti radnika
- Uknjižba poslovnih prostora na kojima imamo pravo korištenja
- Vršenje svih drugih poslova utvrđenih Statutom i općim aktima JUAS.

Osim obaveznih općih akata, Sektor za pravne poslove će pružati podršku pri finalnom formaliziranju i pravnom oblikovanju standardnih pisanih pravila radnih procesa u JUAS.

Također, Sektor za pravne poslove će pružati podršku radu slijedećih obaveznih stručnih tijela JUAS:

- Etički komitet
- Stručno vijeće
- Komisija za lijekove
- Komisija za poboljšanje kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga
- Komisija za dopunski rad
- Pružanje podrške u radu Upravnom i Nadzornom odboru je također jedan od zadataka Sektora za pravne poslove.

Pružanje pravne podrške razvojnim planovima JUAS

Sektor za pravne poslove će kao i do sada pružati pravnu podršku Sektoru farmacije, te će prioritet djelovanja sektora biti će usmjeren na podršku u ostvarivanju uspostavljenih ciljeva Sektora Farmacije.

Navedena podrška ogledati će se u podršci pri proširenju, odnosno optimizaciji prodajne mreže organizacionih jedinica JUAS. Ovo obuhvata otvaranje novih i relokaciju postojećih poslovnih jedinica.

U cilju unaprjeđenja organizacije rada i efikasnijeg i ekonomičnijeg poslovanja, JUAS planira započeti proces obnove poslovne zgrade u svom vlasništvu na adresi Bistrik medresa broj 2, a u kojem su smještene administrativno - stručne službe.

U prvom kvartalu planirano je kroz usvajanje Plana javnih nabavki za 2023. godinu poduzimanje radnji na izradi idejnog projekta, glavnog projekta i projekta interijera administrativno poslovne zgrade. Slijedom iznesenog Sektor za pravne poslove će pružiti pravnu i administrativnu podršku u ovom značajnom procesu.

Uštede kroz smanjenje zakupnina

Inflacija se mjeri kao promjena cijena u odnosu na prethodnu godinu.

Krajem 2022. godine i početkom 2023. godini jasno vidljivi početci inflacije na području BiH, čije su posljedice jasno vidljive na aktivnostima koje su poduzimali naši zakupodavci, sa namjerom povećanja zakupnina poslovnih prostora u koje su smještene apoteke/ogranci/depoi.

U ovom pravcu Sektor za pravne poslove nastojaće da u 2023. godini održi postojeće ugovore o zakupu, bez da isti budu revidirani od strane zakupodavca u dijelu visine zakupnine.

Također Sektor će pristupiti i poduzimanju aktivnosti za smanjenje troškova zakupnina poslovnih prostora koji su u vlasništvu zakupodavaca našeg Osnivača.

Obzirom da smo zdravstvena ustanova iz oblasti primarne zdravstvene zaštite, ponovo ćemo se obratiti i ostalim općinama koje su vlasnici poslovnih prostor u kojima smo u zakupom odnosu, sa molbom za umanjenja zakupnina.

Nova upošljavanja

Sektor za pravne poslove će kontinuirano surađivati sa Odjelom za ljudske resurse, te u okviru zakonskih procedura podržavati zapošljavanja, nagrađivanja, i profesionalni razvoj svakog radnika.

Sektor za pravne poslove proces upošljavanja radnika vršit će u saradnji sa Odjelom za ljudske resurse, osiguravajući da isti teku u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, te u skladu sa odredbama Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 19/21, 10/22), te Uredbom o jedinstvenim kriterijima i pravilima za zapošljavanje branilaca i članova njihovih porodica u institucijama u Kantonu Sarajevo, Gradu Sarajevo i općinama u Kantonu Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“

broj 37/20). Ovakav zakonski okvir omogućava transparentan i jasan proces i odabir najboljih kadrova koji će biti angažovani u sistemu.

U cilju prevazilaženja problema nedostatka kadra, JUAS u 2023. godini planira uposliti nove zdravstvene radnike na određeno vrijeme, kako slijedi:

- magistara farmacije - 10
- farmaceutske tehničare - 8

JUAS je u konstantnom deficit zdravstvenog kadra, kako zbog poštivanja zakonskih odredbi koje se odnose na obavezu upošljavanja farmaceutskih timova tako i zbog odsutnosti radnika sa posla zbog korištenja trudničkog i porodiljnog odsustva obzirom da je JUAS dominantno ženski kolektiv.

Upošljavanje novog zdravstvenog kadra vršiti će se u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji regulišu ovu materiju kroz međusobnu saradnju Odjela za ljudske resurse i Sektora za pravne poslove.

Napominjemo, zapošljavanje je uslovljeno i ograničenjem trajanja ugovora o radu zaključenih u protekloj godini na određeno vrijeme, usljed činjenice da je tada u Kantonu Sarajevo na snazi bio moratorij Vlade na zapošljavanje na neodređeno vrijeme.

U zadnjem kvartalu 2021. godine, povećan je broj dežurnih apoteka u Kantonu Sarajevo, sa dotadašnjih 9 na 11, čije je radno vrijeme 0 – 24 sata, što dodatno implicira povećanje broja zaposlenih.

Što se tiče plana penzionisanja, u 2023. godini će biti penzionisano 4 radnika, od čega 3 zdravstvenih radnika i 1 nezdravstveni radnik.

U 2023. godini JUAS planira nastaviti sa društveno odgovornom politikom upošljavanja mladih osoba, koji su nezaposlene i osoba koje se prvi put zapošljavaju. Shodno izloženom, JUAS planira uzeti učešće u svim programima sufinansiranja zapošljavanja Federalnog zavoda za zapošljavanje i Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo.

Pravna podrška nastavku realizacije protokolarnih aktivnosti sa JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo

Imajući u vidu nastavak protokolarnе saradnje između ove dvije ustanove, Sektor za pravne poslove će pružati podršku svim aktivnostima u cilju omogućavanja našim građanima kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite i najvišeg mogućeg nivoa zdravlja, što je javni interes Kantona Sarajevo.

Analiza pravnog statusa svih poslovnih prostora JUAS

U sklopu ove analize, Sektor za pravne poslove će definisati imovinsko – pravni status svih poslovnih prostora JUAS.

U prvom redu, prioritet Sektora biti će konačni upis prava vlasništva ili prava raspolaganja na poslovnim prostorijama koje su u vlasništvu ustanove, ali u istim nije izvršen konačni upis u Zemljišne knjige.

Implementacija plana uništenja farmaceutskog i ostalog otpada

Farmaceutski otpad uključuje farmaceutske proizvode, lijekove kojima je istekao rok upotrebe, lijekove promijenjenih organoleptičkih osobina (izgled, boja, ukus, miris), lijekove oštećene ambalaže, odnosno pakovanja, lijekove za koje je laboratorijskom kontrolom utvrđeno da ne odgovaraju propisanom kvalitetu, medicinska sredstva koja više nisu u upotrebi i neispravna medicinska sredstva te primarna ambalaža lijekova.

Lijekove kojima je istekao rok trajanja, ali i sav ostali farmaceutski otpad iz domaćinstva, trebalo bi da građani mogu vratiti u apoteke. Tako glasi teorija, ali ne i praksa. Što zbog građana koji sa tim nisu upoznati, što zbog toga što apoteke nisu opremljene za isto. JUAS u 2023. godini, planira omogućiti da na svakoj Općini u Kantonu Sarajevo, barem jedna naša apoteka bude opremljena za prikupljanje farmaceutskog otpada.

Kada je riječ o farmaceutskom otpadu – neupotrebljivim lijekovima, bilo da su proteklog roka ili iz drugih razloga nisu za upotrebu, preduzeća ovlaštena za upravljanje opasnim otpadom lijekove preuzimaju od zdravstvenih ustanova i odvoze ih u inostranstvo, gdje se vrši njihovo konačno uništavanje.

Zbog svega prethodno navedenog Sektor za pravne poslove planira izvršiti pripreme za potpisivanje ugovora sa odobrenim i certificiranim operaterom za uništenje farmaceutskog otpada i ostalog otpada, te u drugom kvartalu završiti cjelokupan proces prema pravilima koja su usaglašena sa "Planom zaštite okoliša Kantona Sarajevo", „Pravilnikom o zbrinjavanju farmaceutskog otpada“ i "Procedurom upravljanja farmaceutskim otpadom u poslovnim jedinicama", a sve u saradnji sa Odjelom za istraživanje i razvoj.

Saradnja sa zdravstvenim ustanovama

Ukoliko zdravstvena ustanova ne organizuje (nema registrovanu) posebnu organizacionu jedinicu u kojoj se obavlja apotekarska djelatnost, u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima dužna je zaključiti ugovor sa apotekom kao zasebnom zdravstvenom ustanovom ili apotekom u privatnoj praksi koja posjeduje odobrenje za obavljanje apotekarske djelatnosti.

Kao što je poznato djelatnost JUAS je obavljanje apotekarske djelatnosti na primarnom nivou, što je posebno elaborirano u uvodnom dijelu.

JUAS, iz prethodnog perioda permanentno ostvaruje saradnju sa zdravstvenim ustanovama, sa predmetom snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima, kao i ostalim asortimanom iz djelatnosti JUAS.

Sektor za pravne poslove će pružati podršku svim aktivnostima nastavka protokolarne saradnje JUAS kao i proširenja iste, a u cilju omogućavanja našim građanima kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite i najvišeg mogućeg nivoa zdravlja, što je javni interes Kantona Sarajevo.

Sve navedeno Sektor za pravne poslove će vršiti kroz stalnu saradnju sa Sektorom za farmaciju, te kroz monitoring, biti uključena kako u izmjene i dopune tako i u procese zaključivanja novih ugovora te će preko navedenog pratiti aktivnosti na realizaciji zaključenih protokola i reagovati u pogledu eventualnih poteškoća u provođenju istih.

8.4. SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE

U planskoj 2023. godini, Sektor za informacione tehnologije će nastaviti sa pružanjem širokog dijapazona IT usluga podrške. Pored toga, Sektor za informacione tehnologije će nastojati kao i u prethodnim godinama ostati na putu inicijatora i implementatora IT inovacija i unapređenja, biti predvodnikom danas iznimno aktuelne i važne digitalne transformacije kompanija, i inicijatora novih i adaptiranja i unapređenja postojećih poslovnih procesa.

Pored niza za JUAS važnih i ambicioznih projekata koji su realizovani u prethodnim godinama, tokom 2023. godine Sektor za informacione tehnologije planira finalizirati projekte koji su u toku, te realizirati niz novih projekata i usluga koje će samom poslovanju donijeti dodatni kvalitet, te pospiješiti i unaprijediti ukupno poslovanje JUAS.

Održavanje informacionog sistema

Održavanje i podrška radu informacionog sistema predstavlja jednu od ključnih i najvažnijih aktivnosti koju će Sektor za informacione tehnologije nastaviti provoditi i u planskoj 2023. godini. Pored internog održavanja i podrške radu informacionog sistema, na ovoj aktivnosti će raditi i eksterne Ugovorne kompanije koje su odabrane u postupku javne nabavke.

Aktivnosti na održavanju informacionog sistema će se bazirati na sljedeće tri podgrupe aktivnosti:

- Preventivno održavanje sistema
- Korektivno održavanje sistema
- Operativna podrška radu korisnika sistema.

Zaštita IT resursa i podataka

U nastojanju da na adekvatan način zaštiti ključnu procesnu i komunikacijsku opremu, kao i podatke Ustanove i krajnjih korisnika, Sektor za informacione tehnologije će tokom 2023. godine realizirati:

- Migraciju ključne serverske infrastrukture na Cloud bazirani sistem (korištenje serverske infrastrukture kao usluge)

Sektor za informacione tehnologije u toku planske 2023. godine planira dio ključnih servera za poslovanje Ustanove preseliti na Cloud bazirano okruženje, u data centar nekog od renomiranih pružaoaca ove vrste usluge. Proces migracije ovako složenih sistema je iznimno zahtjevan i traži sistematično i detaljno planiranje prije same implementacije.

Prednosti ovakve vrste usluge su:

- sigurnost (kontrola pristupa, 24-satni nadzor)
- idealni uvjeti (optimalna temperatura i postotak vlage, rashladni sistem)
- zaštita od požara (vatrodojavni sistem i automatsko gašenje požara)
- dedikirani mrežni i fizički pristup opremi
- neprekidno napajanje (redundantni UPS sistemi), te samostalni generatori osiguravanju kontinuitet rada opreme

- servisna i tehnička podrška dostupna 24/7
 - bez velikih kapitalnih ulaganja
 - mogućnost kupovine i/ili najma nove opreme i proširenje kapaciteta postojeće.
- Unapređenje serverskih backup rješenja i procedura, te kreiranje i realizacija Disaster recovery procedure za ključni poslovni sistem – apotekarsku aplikaciju u sklopu projekta migracije.

Novi projekti u 2023. godini i završetak realizacije započetih projekata u 2022. godini

Novi projekti koje će Sektor za informacione tehnologije realizirati tokom 2023. godine, ili koji su započeti u 2022. godini, a biti će završeni tokom planske 2023. godine će poslovanje Ustanove podići na još veću razinu, omogućavajući bolju zaštitu sistema, brži i jednostavniji pristup informacijama, te efikasniji rad informacionog sistema.

Projekti koji će se realizirati u 2023. godini su:

- Produktivno korištenje i optimizacija Power BI izvještajnog sistema
- Postproduksijska optimizacija novog HR rješenja (Employee portala)
- Virtuelna privatna mreža (Private connect)
- Cloud call centar
- Implementacija chat bot-a
- Redizajn web stranice
- Redizajn web shop-a
- Sistem praćenja javnih nabavki

Produktivno korištenje i optimizacija Power BI izvještajnog sistema

Tokom planske 2023. godine, Sektor za informacione tehnologije planira u produktivno korištenje korisnicima pustiti realizirane izvještaja u naprednom Power BI izvještajnom sistemu.

Microsoft Power BI predstavlja platformu za naprednu analitiku, obradu informacija i prikaz istih kroz niz dashboarda (prikaza) koji se jednostavno mogu prilagođavati specifičnim potrebama korisnika. Sam alat dostupan je u Cloud i desktop verziji sa mogućnošću povezivanja s nizom vanjskih sistema, tj. izvora podataka.

Upotrebom ovog softvera, kao dijela cjelovitog informacionog sistema, JUAS će unaprijediti svoj izvještajni sistem, pogotovo onaj dio koji je eksponiran ka top i middle managementu.

Izvještaji dostupni putem ovog rješenja će omogućavati jednostavan pristup važnim podacima na osnovu koji će se moći donositi kvalitetne poslovne odluke.

Postproduksijska optimizacija novog HR rješenja (Employee portala)

Tokom 2023. godine, Sektor za informacione tehnologije planira u sklopu postproduksijskog održavanja optimizirati nekolocinu funkcionalnosti novog HR rješenja (Employee portala) i učiniti iste efikasnijim i jednostavnijim za korištenje krajnjim korisnicima sistema. Pored navedenog, u sklopu ovog sistema planirana je izrada niza dodatnih izvještaja koji će osigurati realan pregled

statusa zaposlenika, iskorištenosti godišnjih odmora i ostalih odsustava zaposlenika, te omogućiti naročito Sektoru farmacije uvid u dostupni kadar za potrebe potencijalnih relokacija istog.

Virtuelna privatna mreža (Private connect)

Kao svojevrsni preduslov i pripremu za migraciju servera u Cloud bazirano okruženje, Sektor za informacione tehnologije na svim svojim lokalitetima gdje to infrastruktura bude dozvoljavala planira implementirati tzv. uslugu sigurnog umrežavanje u oblaku (Secure Cloud Networking), a koja omogućava kreiranje hibridnog mrežnog okruženja JUAS lokacija i resursa u Data Centru u Cloud-u, korištenje funkcionalnosti sigurnog/zaštićenog međusobnog mrežnog povezivanja lokacija JUAS i korištenja funkcionalnosti sigurnog/zaštićenog pristupa Internetu.

Cloud call centar

Usluga Cloud Call Centar podrazumijeva softversko rješenje za realizaciju kontakt centra. Aplikacija Cloud Call Centar koju Sektor za informacione tehnologije planira implementirati u poslovanju JUAS, predstavlja web aplikaciju koja zamjenjuje tradicionalni pozivni centar na način da omogućava prijem više istovremenih dolaznih poziva na samo jedan pozivni broj, uz automatsko preusmjerenje/distribuciju poziva na više telefonskih brojeva/agenata. Na ovaj način JUAS će na raspolaganje dobiti sve pogodnosti kontakt centra, ali bez kupovanja skupe infrastrukture i softvera. Pored navedenog, aplikacija će omogućiti integraciju chat-a kao dodatnog kanala komunikacije prema našim pacijentima/korisnicima usluge.

Implementacija chat bot-a

Chat bot predstavlja algoritam, odnosno programersku skriptu koja je projektovana da korisnicima pruža mogućnost online komunikacije i interakcije sa njim kako bi obavili određeni zadatak, bez ikakvog angažovanja ljudskog faktora. To praktično znači da korisnik može da realizuje svoje potrebe, bez učešća i aktivnosti ljudi koji bi inače morali da dežuraju 24/7, čime se vrši potpuna automatizacija cijelog procesa. Sektor za informacione tehnologije u toku planske 2023. godine planira implementirati chat bot-a koji će biti svojevrsna produžena ruka našeg Call centra, i koji će pacijentima/korisnicima usluga davati u početnoj fazi jednostavne informacije o dostupnosti artikala u našim poslovnica, a u perspektivi će se njegove sposobnosti širiti i na niz drugih aktivnosti.

Redizajn web stranice

Tokom izvještajne 2023. godine, Sektor za informacione tehnologije u saradnji sa Sektorom farmacije, odnosno Odjelom marketinga planira izvršiti kompletan redizajn oficijelne web stranice Ustanove, kako bi je učinili modernijom, pristupačnijom, interaktivnijom i privlačnijom, te istu obogatili nizom sadržaja koji će biti od interesa našim pacijentima/korisnicima usluga.

Redizajn web shop-a

Tokom 2023. godine, Sektor za informacione tehnologije u saradnji sa Sektorom farmacije, odnosno Odjelom marketinga planira izvršiti redizajn web shopa Ustanove, kako bi isti učinili modernijom, pristupačnijom, interaktivnijom i privlačnijom, te isti obogatili novim asortimanom i funkcionalnostima koji će biti od interesa našim pacijentima/korisnicima usluga.

Edukacija uposlenika

Obzirom na iznimno dinamične promjene u pristupima i tehnologijama u informatici u posljednjim godinama, Sektor za informacione tehnologije planira svojim uposlenicima omogućiti eksterne edukacije kojima bi svoja znanja i vještine podigli na veći stepen, te na taj način donijeli dodatne benefite Ustanovi.

Edukacije koje će biti u fokusu Sektora u 2023. godini su:

- Microsoft 365 sigurnosna administracija
- Administracija MySQL i MS SQL Server baza podataka
- Programski jezici
- Javne nabavke

Za razliku od eksternih edukacija koje će pohađati uposlenici Sektora za informacione tehnologije, Sektor će kao i prethodnih godina nastaviti sa kontinuiranim internim edukacijama ostalih uposlenika u različitim IT domenima.

Provođenje postupaka nabavki i ugovaranja JUAS

Novom organizacionom strukturom JUAS, poslovi javnih nabavki su pripali Sektoru za informacione tehnologije. Sektor će vršiti sve aktivnosti koordinacije i provođenja postupaka nabavki za potrebe JUAS, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i podzakonskim aktima. U cilju poštivanja zakonskih propisa i adekvatnog korištenja sredstava JUAS, Sektor će kontinuirano saradivati sa ostalim Sektorima i Odjelima JUAS i nadležnim tijelima, te nastaviti pružati podršku pri zaključivanju svih vrsta ugovora.

Aktivnosti Sektora u dijelu javnih nabavki obavljati će se kroz sljedeće aktivnosti i radne zadatke:

- izrada Plana javnih nabavki za 2023. godinu i praćenje njegove realizacije,
- koordinacija rada komisija koje provode postupke javnih nabavki,
- izrada izvještaja vezanih uz javne nabave,
- poduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi implementacije zahtjeva sistema e-nabave,
- kontinuirano praćenje i proučavanje zakona i podzakonskih akata iz oblasti javnih nabavki,
- izrada tenderske dokumentacije, u saradnji s komisijom za javne nabavke,
- sudjelovanje u radu komisije koja provodi postupak javne nabave, te pružanje pravne podrške istoj.